LAISVĖ
Semi-Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park 17, N. Y.
Tel. MIchigan 1-6887

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaca, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LAISVĖ

THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVĖ—LIBERTY
Dukartsavaitinis

Dalis Queens apskrityje (N. Y.)	$10.00
Kanadoje	$10.00
Kitur užsienyje	$12.00
Jungtinėse Valstijose	$9.00

Pavienio egzemp. kaina 10 centų

PRICE 10c A COPY

No. 36 * * * * * Ozone Park 17, N. Y. Penkt., gegužės (May) 5, 1961 * * * * * METAI 50-ji

KRISLAI

Laukiame!
Kodėl ne?
Gegužės Pirmąją praleidus.
Dėl krizės.
Tuoj bus piknikai.

— Rašo R. Mizara —

Kai šie žodžiai rašomi, mūsų šalies žmonės nekantriai laukia tos valandos, kada amerikinis astronautas (Tarybų Sąjungoj tai vadina kosmonautu) pakils į kosminę erdvę ir iš už keleto minučių nusileis Žemėn.

Jis turėjo pakilti praėjusį antradienį, bet blogas oras neleido. Dabar sakoma: mūsiš- astronautas pakils gal šią savaitę, gal kitą, bet tikrai pakils aukštai aukštai viršun mūsų Žemės, viršun atmosferos.

Tiesa, jeigu amerikinis astronautas kosminę erdvę pasieks ir iš ten sėkmingai sugrįš, jis savo žygiu toli gražu neatliks to, ką atliko tarybinis kosmonautas **Jurijus Gagarinas,** per 108 minutes apskridęs aplink Žemę ir sėkmingai sugrįžęs į numatytą vietą. Bet tai nieko. Tegu tik amerikinis žmogus pasiekia kosminę erdvę, tai bus milžiniškas žingsnis pirmyn!

—:—

Na, tai Kuba oficialiai tapo paskelbta socialistine valstybe. Bet kodėl Fidelis Kastro pasakė, jog ten nebūsią parlamento rinkimų?

To tai negaliu suprasti.

Man rodosi, jei šiandien Kuboje rinkimai įvyktų, į parlamentą nejeitų nė vienas reakcionierius — būtų išrinkti visi tie, kurie kovoja už socialistinę santvarką, už revoliucinę Kubą.

Ši Kastro paskelbimą naudos reakcionieriai savo propagandai, na, ir anksčiau ar vėliau rinkimus į parlamentą, į valdvietes reikės pripažinti. Kodėl ne dabar?

—:—

Gegužės Pirmoji praėjo. Visame civilizuotame pasaulyje šimtai milijonų darbo žmonių rinkosi į masinius mitingus, į demonstracijas, ir vyriausiu savo šūkiu statė: **TAIKA!**

Pas mus, Niujorke, šią tradicinę darbo žmonių solidarumo dieną darbininkai minėjo didžiuliu mitingu Washington skvere, palei Niujorko Universiteto rūmus.

Oras pasitaikė labai nepalankus: buvo šalta ir lijo. Tačiau tūkstančiai niujorkiečių to nebojo. Be kitų kalbėjusiųjų, savo ugningą kalbą mitingo dalyvius uždegė revoliucinės Kubos atstovas.

—:—

Amerikos tekstilės pramonė ir rūbų siuvimo pramonė gyvena krizę. Dalykas tas: Pakistanas, Japonija, Italija ir kitos šalys užverčia amerikinę rinką savo audeklais ir gatavais rūbais — kostiumais. paltais, marškiniais.

Amalgameitų (siuvėjų) unijos vadovai kadaise buvo nusitarę skelbti boikotą japoniškiems rūbams, bet prezidentas Kenedis prašė to nedaryti, kad nepakenktų Japonijai.

Dabar atrodo, kad mūsų valdžia bandys iš kitų šalių audeklų ir gatavų rūbų įvežimą suvaržyti: nustatys kai kurioms šalims metines įvežimo kvotas.

Gal tai ir padės amerikinei tekstilės ir siuvyklų pramonėms. Bet tai pakenks anų šalių ekonomikai; ten nedarbas padidės, ir krizė smaugs tas šalis, o jų valdžios reikalaus iš Amerikos naujų milijonų dolerių!..

Lotynų Amerika ir Kubos respublika

Havana. — Po invazijos Kubon Lotynų Amerikoje yra didelis susidomėjimas Kuba. Darbininkiškos organizacijos griežtai pasisako prieš tuos, kurie ruošė invaziją.

Mexico City. — Meksikoje spauda ir darbo žmonių unijos pasisakė prie intervenciją. Kai kurie laikraščiai reikalauja, kad JAV paliktų Guantanamo įlanką ir panaikintų savo karo laivyno bazę.

Rio de Janeiro. — Brazilijos prezidentui Quadros nėra lengva atvirai pasisakyti Kubos ir JAV santykių reikalais. Galingos katalikų organizacijos ir jų spauda remia invaziją. Bet darbininkiškos organizacijos, kuriose komunistų įtaka didelė, griežtai ją smerkia.

La Paz. — Bolivijoje auga Kubos pritarėjų skaičius. Invazijos laiku įvyko daug demonstracijų. Akmenimis metė į JAV ambasados namą, JAV biznierių istaigas ir degino JAV vėliavą.

Montevideo. — Urugvajuje buvo masinių demonstracijų prieš invaziją. Bet tuo pat laiku yra ir stiprus judėjimas, kuris palaiko dabartinės Kubos priešus.

Sukilimas Alžyre ir JAV C.I. Agentūra

Paryžius. — Nors JAV valdžia pasisakė, kad remia Francūzijos vyriansybę prieš buvusį fašistinį sukilimą Alžyre, bet dabar pilnas Paryžius paskalų, kad JAV užsienio agentūra (C.I.A.) buvo sukilėlių pusėje.

Sakoma, kad dar 1960 metais C.I.A. agentai užtikrino per J. Saustellę De-Gaullės priešus, kad jeigu sukilėliai laimės, tai Jungtinės Valstijos už 48 valandų užgirs jų valdžią.

Sakoma, kad tarp C.I.A. agentų ir sukilėlių vado generolo Raoul Salano įvyko pasitarimas balandžio 12 ir 13 dienomis Madride ir Salanas buvo paragintas prie sukilimo.

Daugiau duos ginklų Turkijai ir Iranui

Washingtonas. — Pentagonas daugiau duos ginklų CENTO — karo sąjungai, kuri seniau vadinosi Bagdado. Dabar tą sąjungą sudaro Turkija, Iranas, Pakistanas ir Anglija. JAV joje oficialiai nepriklauso, bet ginkluoja CENTO narius, kaip pietinius Tarybų Sąjungos kaimynus.

Bus duota daugiau jiems ginklų ir pravestas naujas geležinkelis, kuris jungtų Turkiją ir Iraną.

Charleston, S. C. — Atominės jėgos submarinas "Robert E. Lee" prisijungė prie tokių pat submarinų ir išplaukė į Angliją.

Pavasarinės mūsų pramogos svetainėse šį mėnesį baigsis. Tuomet prasidės piknikai.

Praėjusį savaitgalį pas mus lankėsi Baltimorės lietuvių veikėjas **J. Deltuva.** Sakė, baltimoriečių ruošiamas "Laisvės" piknikas birželio mėnesį bus didelis!

J. Šimaitis, kuris čia lankėsi su **A. Raila,** tą patį sako apie "Laisvės" naudai pikniką, ruošiamą liepos 2 dieną Brocktone.

Atsirado "žuvusios" invazijos jėgos

Miami, Fla. —Po to, kai Kuba atmušė invaziją, tai tarp pabėgėlių buvo paskliděs gandas, būk kaž kur "žuvo apie 4,000 invazijos žmonių".

Dabar jau paaiškėjo, kad tie, kurie suspėjo laivais pasitraukti iš Kubos, buvo nuvežti į Jungtinių Valstijų karinę bazę Viequesi saloje, Puorto Ricon.

Manoma, kad ten nuvežti ir tie, kurie nebuvo suspėta į Kubą išlaipinti.

F. Kastro ir Toure gavo premijas

Maskva. — Kubos premjeras Fidel Castro ir Gvinėjos prezidentas Sekou Toure laimėjo Lenino taikos dovanas. Kiti penki dovanas laimėjo už taikos kovą 1960 metais: Mrs. R. Nehru, — indusė, Michail Sadovenu, — rumunas, Antoine G. Tabet, — libas architektas, Ostap Dluski —lenkas, ir William Morrow, —australietis.

Tarybų Sąjunga taikos dovanas skiria pirm gegužės Pirmosios šventės.

TS LAKŪNAS LAIMĖJO AUKŠČIO REKORDĄ

Maskva. — Tarybinis lakūnas Georgis Ksolovas, lėktuvu "E-66", laimėjo pasaulinį aukščio rekordą. Jis iškilo 111,000 pėdų, arba 34,200 metrų. 1959 metais JAV lakūnas Joe Jordan, lėktuvu "F-104-C", buvo pakilęs 103,395 pėdas.

TSRS PROTESTAS JUNGT. VAISTIJOMS

Maskva. — Tarybų Sąjunga įteikė protestą Jungtinėms Valstijoms prieš laužymą tarptautinių jūrininkystės teisių. TSRS laivas "Zaria" reikalavo pasitaisymo ir prašė įleisti į Honolulu prieplauką. JAV valdinikai laivo neįleido ir tuo sulaužė tarptautines jūrininkystės teises.

Kubos liaudis vieninga ir pasiryžus pergalėms

Havana. — Gegužės Pirmosios minėjimas Kuboje parodė liaudies vienybę ir pasiryžimą pergalėms. Havanoje jau 8-tą valandą ryto minios ruošėsi paradui, kuris netrukus ir prasidėjo.

Dalyvavo virš 500,000 žmonių. Maršuotojai nešė didelius paveikslus Karolio Markso ir kubiečių revoliucijos ir valdžios vadų — Fidelio Kastro, Raul Kastro, Ernesto Guevara. Plevėsavo vėliavos su obalsiais: "Gyvuok mūsų socialistinė Kuba!", "Gyvuok pirmoji socialistinė revoliucija Amerikoje!", "Mirtis imperializmui!".

Prie Kubos liaudies didvyrio Jose Marti paminklo stovėjo Kubos vyriausybės vadai ir iš apie 60 šalių darbininkų delegacijos, o pro stebinčius džiaugsmingai žygiavo havaniečiai.

Panašūs paradai įvyko Santiago, Camaguey ir kituose miestuose ir miesteliuose.

Gegužės Pirmąją neatvyko į darbą 3,500 kubiečių, kurie dirba JAV karo laivyno bazėje, Guantanamo įlankoje.

Pasaulis minėjo Gegužės Pirmąją su taikos šūkiais

Maskva. — Visoje Tarybų Sąjungoje desėtkai milijonų žmonių iškilmingai minėjo Gegužės Pirmąją. Liaudies ir gynybos jėgų paradai buvo Maskvoje, Leningrade, Kijeve, Vilniuje ir kiekviename dideliame mieste.

Maskvoje, Raudonojoje aikštėje, militarinis paradas buvo trumpas, bet parodyta milžiniško dydžio savaeigių patrankų ir raketų.

Virš Lenino ir Stalino mauzoliejumo stovėjo ir paradą sveikino TSRS vyriausybės, Komunistų partijos vadai, jų tarpe kosmonautas Gagarinas ir didieji užsienio svečiai.

R. Malinovskis, TSRS gynybos ministras, sakė, kad kada Vakarai ginkluojasi, tai ir socialistinės šalys yra priverstos būti pasirengę bent kokią karo provokaciją nuslopinti. Jis sakė, kad "TSRS gynybos jėgos ir technika yra geriausia pasaulyje"

Malinovskis sakė, kad jeigu imperialistai užpuls bent kurią socialistinę valstybę, jų tarpe ir Kubą, tai TSRS ir kitos socialistinės šalys atrems užpuoliką.

Po militarinio parado buvo masinis civilinių žmonių paradas.

Gegužės Pirmąją iškilmingai minėjo visose socialistinėse šalyse: Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Albanijoje ir Rytų Vokietijoje. Berlyne įvyko du minėjimai: Rytiniame minėjo po taikos obolsiu, o Vakariniame buvo vedama kurstymo propaganda prieš socialistines šalis.

Įvyko masiniai susirinkimai Vakarų Europoje. Darbo žmonių tarptautinė šventė daugiau buvo paminėta Lotynų Amerikoje. Visur buvo reikalaujama taikaus sugyvenimo ir uždrausti atominius ginklus.

Vėliausios žinios

Havana. — Kubos milicininkai suėmė kapitoną Manuelį Artimę, kuris vadovavo užpuolimui balandžio 17 dieną. Kartu suėmė ir dar 20 jo pagalbininkų. Per visą šį laiką jie slapstėsi Zapata džiunglėse. Viso Kuba jau yra suėmus 1,122 invazijos dalyvius.

Karakas, Venezuela. — Susprogo parako fabrikas. Nelaimėje žuvo 38 žmonės ir 50 buvo sužeistų.

Vientiane. — Jau baigėsi mūšiai išilgai visą frontą tarp Laoso Liaudies armijos ir Bouno Oumo jėgų. Indijos, Lenkijos ir Kanados speciali komisija prižiūrės mūšių pertrauką.

Londonas. — Jordano karalius Husseinas apsives su anglų pulkininko dukra Antoinette Gardineriute. Ji yra 20 metų amžiaus.

Cape Canaveral, Fla. — JAV laivyno specialistai sako, kad penktadienį bus iššauta raketa 115 mylių į aukštį, kurioje bus karininkas A. B. Shepard. Iš raketos kapsulė turėtų nukristi su Shepardu į jūrą, kur jos lauks kariniai laivai.

Londonas. — Sugrįžo iš Angolos baptistų kunigas C. J. Parsonas. Jis pasakoja, kad portugalai žvėriškai žudo angoliečius, kurie reikalauja savo šaliai laisvės.

Washingtonas. —Federal Aviation Agency įsakė JAV lėktuvų kompanijoms sulaikyti jų lėktuvų skridimą į Kubą.

Washingtonas. — JAV valstybės departamentas paskelbė, kad Kuba yra komunistinio bloko valstybė.

Sulaiyti mūšiai Laoso valstybėje

Vientiane. — Ban Van Ky ir Vang Viengo srityje Bouno Oumo "valdžios" (Vakarų remiamos) karininkas susitiko su Laoso Liaudies armijos karininku Vatha ir susitarė sulaikyti mūšius. Šie miesteliai yra tik 40 mylių nuo Vientiane, Bouno Ouma "valdžios" sostinės.

Jiems sulaikius mūšius šioje srityje per radiją duotas įsakymas sulaikyti juos išilgai visą frontą, kuris tęsiasi apie 700 mylių ilgio iš šiaurės į pietus. Numatoma, kad gegužės 3 dieną karo veiksmai bus sulaikyti visame fronte.

Nuo metų pradžios Laoso Liaudies armija jau didesnę pusę šalies išlaisvino ir visai arti priėjo prie sostinės Luango Prabango ir Vientianės.

Bouno Oumo "valdžia" turi apie 50,000 vyrų armiją, kurią apginklavo Jungtinės Valstijos, bet ji negalėjo atsilaikyti prieš Liaudies armiją, nes Bouno Oumo kariai nenori galvas dėti už seną išnaudojimo santvarką.

Pirm prasidėjimo naminio karo Laose buvo princo Phoumo neutrališka vyriausybė. Bet reakcininkai su Vakarų pagalba ją nuvertė ir suorganizavo Bouno Oumo "valdžią", siekdami įtraukti Laosą į SEATO — karo sąjungą. Liaudis tam pasipriešino ir prasidėjo karas.

Dabar sekamas žingsnis Laoso reikalais, tai 14-kos valstybių konferencija, šaukiama Genevoje, kuri turėtų prasidėti gegužės 12 dieną. Į konferenciją kviečiamos sekamos valstybės: **Burma, Kambodža, Kinija, Šiaurės Vietnamas, Pietinis** Vietnamas, Thailandas (jos yra Laoso kaimynai) ir Francūzija, Indija, Lenkija, Anglija, Tarybų Sąjunga, Kanada ir Jungtinės Valstijos. Ar Laoso abidvi pusės sudarys vieną delegaciją, ar abi dalyvaus, dar nežinia. Visi kalba už "neutrališką" Laosą, bet Jungtinės Valstijos remia Bouno Oumo "valdžią", kuri yra Vakarų politikos nusistatymo.

Anglijoje areštavo 850 karo priešų

Londonas. — Tūkstančiai anglų demonstravo Trafalgaro aikštėje, protestuodami parieš apsiginklavimą ir reikalaudami panaikinti atominius ginklus. Po to apie du tūkstančiai susėdo Whitehall gatvėje, kurioje yra valdiškų įstaigų, ir sulaikė važiuotę.

Virš 1,000 policininkų puolė areštuoti sėdinčius. Trokais ir autobusais juos vežė į Cannon ir Bow policijos stotis.

Milijonai kiniečių minėjo gegužinę

Pekinas. — Virš 3,000,000 žmonių minėjo Gegužės Pirmąją. Jie žygiavo pro Dangaus vartų aikštę, o apžiūrą darė Kinijos valdžios ir Komunistų partijos vadai. Dalyvavo virš 800 svečių iš penkiasdešimties šalių.

Gegužės Pirmosios minėjimas įvyko visuose didmiesčiuose. Todėl Kinijos vyriausybės ir partijos vadai ne visi buvo Pekine, nes dauguma jų buvo išvykę į kitus miestus.

PIRMOJI SOCIALISTINĖ ŠALIS AMERIKOJE

Santiago, Kuba. — Santiago mieste Gegužės Pirmosios paradui vadovavo Raul Kastro, Kubos gynybos ministras, Fidelio Kastro brolis. Priešakyje parado nešė didelę vėliavą, skelbiančią: "Gyvuok pirmoji socialistinė respublika Amerikoje!"

IŠSIUNTĖ ANGLIJON LAIVŲ TAISYKLĄ

Mayport, Fla. — Išplaukė į Angliją laivų taisykla (drydock) 425 pėdų ilgio ir 240 pėdų pločio. Ją pristatys į Holy Loch, Škotijos prieplaukon, kur JAV turi atominių submarinų bazę. Į laivų taisyklą galima įvežti iki 8,000 tonų patalpos laivą.

New Delhi. — Indijoje yra spaudos pasidalinimas. Vieni laikraščiai rašo, kad Laose jau susitvarkys reikalai. Kiti nurodo, kad JAV 14-kos valstybių konferencijoje reikalaus, kad Laosą atstovautų tik Bouno Oumo "valdžia", o tokia pozicija gali vėl atvesti prie karo.

Iliušinas paneigė Vakarų išmislus

Pekinas. — Čionai randasi TSRS pulkininkas Vladimiras Iliušinas, sūnus generolo Iliušino. Jis paneigė Vakarų išmislus, būk Vladimiras pirma Gagarino buvo TSRS mokslininkų iššautas į kosmoso erdves, bet grįžęs ant Žemės susirgo.

Tuos išmislus paskleidė Paryžiuje Tarybų Sąjungai nedraugiška spauda. Panaši spauda juos kartojo ir kitose šalyse.

Washingtonas. — Admirolas W. R. Smedbergas reikalauja $2,700,000,000 pridėti karo laivynui, nes "reikalinga naujų karo laivų statybai ir senų modernizavimui".

LAISVE

LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

PUBLISHED BY THE LAISVE, INC.
Published Tuesdays and Fridays, except in case of Holidays.
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK 17, N. Y.
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 — ROY MIZARA, Editor

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$9.00	Canada and Brazil. per year	$10.00
United States, per 6 months	$5.00	Canada and Brazil, 6 months	$5.00
Queens Co.	$10.00 per year	Foreign countries, per year	$12.00
Queens Co., $5.50 per six months		Foreign countries, 6 months	$6.50

Valst. sekretoriaus pareiškimas

VALSTYBĖS SEKRETORIUS Dean Rusk buvo pakviestas į Senato Užsienio reikalams svarstyti subkomitetą (mažąjį komiteto posėdį) padaryti pranešimą apie nepasisekusią invaziją į Kubą. Posėdis buvo prie uždarų durų, vadinasi, slaptas. Tačiau, posėdžiui pasibaigus, spaudai buvo pateikta šiek tiek žinių, kas ten buvo svarstyta.

Valstybės sekretorius užtikrino senatorius, kad šiuo laiku JAV vyriausybė neturinti plano pradėti invaziją į Kubą. Tik tuomet, girdi, jei Kuba užpultų Jungtines Valstijas, tai pastarosios gintųsi.

Tačiau ten pat Mr. Rusk prisipažino, kad Jungtinių Valstijų valdžia ruošė, finansavo ir ginklavo tas jėgas, kurios buvo į Kubą įsiveržusios, bet kurias kubiečiai išmušė arba suėmė į nelaisvę. JAV valdžia davė agresoriams patarimus ir nurodymus, kaip veržtis į Kubą.

Valstybės sekretorius taipgi pasakęs, kad visi valdžios departamentai vieningai užgyrė ir darbavosi, kad invazija į Kubos žemę pavyktų. Išvien veikė Baltieji rūmai, Valstybės departamentas, Gynybos departamentas ir Central Intelligence Agency.

Kaip matome, Valstybės sekretorius daug pasakė senatoriams. Ligi šiol buvo skelbta, kad pats Mr. Rusk labai priešinęsis invazijai, bet dabar paaiški, jog tai netiesa: ir jis pats pritaręs tam baisiam "žygiui".

Senatorius Wayne Morse primena, kad Mr. Rusko pranešimu senatoriai buvo pasitenkinę. Deja, nei senatorius Morse, nei kas kitas, neatidengė, ką valdžia planuoja daryti toliau. Valstybės sekretoriaus pasakymas, kad valdžia "šiuo laiku" neplanuoja Kubos užpulti, mažai ką tereiškia. Klausimas: ar ji nesiruošia užpulti Kubą ateityje?..

— : —

BUVĘS ŠALIES PREZIDENTAS Eisenhoweris, kuris buvo pradėjęs ruošti invaziją į Kubą, pasikalbėjime su spaudos korespondentais Gettysburge, subarė tuos, kurie bando tyrinėti invazijos į Kubą nepasisekimo priežastis. Nepatinka jam ir tie, kurie dėl nepasisekimo kritikuoja Kenedžio valdžią.

—Liaukimės "gaudę raganas",—įspėjo Eisenhoweris. —Neikite į praeitį ir nesijaukite pelenų; turime žiūrėti, kad ateityje geriau pasiryžimą atliktume...

Eisenhoweris ragina remti prezidento Kenedžio užsieninę politiką, teisina nepasisekusią invaziją į Kubą. Tą patį daro ir Trumanas. Matyt, tą patį darys ir Hooveris ir McArthuras, su kuriais Kenedis tarėsi, pas kuriuos ieškojo pritarimo.

Visa tai Amerikos žmonėms sakyte sako: agresorius nesnaudžia. Taiką mylinčioji liaudis taipgi neprivalo snausti — ji turi budėti.

Kuba bus socialistinė

GEGUŽĖS PIRMOSIOS demonstracijos (kuri buvo milžiniška) proga Kubos premjeras Fidelis Kastro pareiškė, kad Kuba bus socialistinė.

Demonstrantai nešė iškėlę savo šalies įžymių žmonių portretus, o tarp jų buvo ir Karlo Markso portretas. Vadinasi, Kuba stoja į marksistinį kelią, kuriuo žada eiti, ir eis, nes tai vienintelis kelias darbo žmonių vargui, priespaudai ir pažeminimui panaikinti.

JAV rašeivos jau keliomis dienomis prieš tai skelbė, jog, girdi, Kastro "paskelbs Kubą komunistine" Ir buržuaziniai propagandistai vis kartojo: Kuba esanti tik 90 mylių atstume nuo JAV pakraščio ir ji bus komunistinė!..

Bet Kastro neskelbė, jog Kuba komunistinė, jis skelbė, kad ji bus socialistinė, kad ji panaikins žmogaus žmogumi išnaudojimą.

Taigi amerikiniame pasaulyje Kuba tampa pirmoji šalis, įvedanti socialistinę santvarką. Tai nepaprastai reikšmingas dalykas abiem Amerikos žemynams: šiaurės ir pietų.

O kai dėl tų nusiskundimų, kad pirmoji socialistinė šalis Amerikoje yra "tik" 90 mylių atstume nuo JAV sausžemio, Kastro atsakė:

"Mes turime tokią pat teisę skųstis apie buvimą kapitalistinio, imperialistinio režimo už 90 mylių nuo mūsų pakraščio, kaip jis (prezidentas Kenedis) turi teisę skųstis apie buvimą socialistinio režimo už 90 mylių nuo jo pakraščio".

Toliau Kastro nurodė, kad Kubos revoliucija neduos jokios progos išnaudotojų klasėms grįžti į viešpatavimą.

Socialistinė Kuba, nurodė Kastro, negrėsia pavojumi jokio amerikiečio gyvybei. "Mes siekiamės pravesti žemės reformą, siekiamės pasigaminti įrankius darbui, siekiamės statyti gyvenamuosius namus." Bet, nurodė jis, jei agresorius padarytų užpuolimą ant Kubos, tai kiltų karas, kuriame galėtų žūti dešimtys milijonų amerikiečių.

Tačiau Amerikos liaudis karo nenori. Prie jo kurstotojų tik kapitalistų agentai. Tenka visa daryti, kad jų norai niekad neišsipildytų!

Kas ką rašo ir sako

AMERIKOS ŽMONIŲ BALSAS DĖL SANTYKIŲ SU KUBA

Balandžio 21 d. Niujorko "Timese" tilpo didžiulis į Amerikos žmones atsišaukimas, kurį išleido *Fair Play for Cuba Committee* (Kovos už teisingą pažiūrą į Kubą komitetas). Šį komitetą sudaro amerikiečiai intelektualai, visuomeninink ai, švietėjai ir eiliniai piliečiai. Jis šiuo metu turi apie 7,000 narių su 21 skyrium JAV ir keturiais skyriais Kanadoje.

Žemiau paduodame skaitytojams svarbesnes to atsišaukimo ištraukas:

Visiems turi būti naujiena, kad su amerikiečių tauta aplamai buvo tariamasi šiuo klausimu. Mes manome, kad p. Rusk kalba ne amerikiečių tautos vardu, o centrinės žvalgybos ir valstybės departamento vardu. Jis, be abejo, nekalba mūsų vardu.

Mes esame tos nuomonės, kad jokia vyriausybė neturi teisės nuversti jokios kitos vyriausybės, jeigu ji nepritaria jos vidaus ir užsienio politikai.

Mes esame tos nuomonės, kad, finansuodami, ginkluodami ir apmokydami K u b o s kontrrevoliucionierius, mes pažeidžiame ne tik savo įstatymus, bet ir savo įsipareigojimus pagal sutartį. Būdamos Amerikos valstybių organizacijos ir SNO narys, JAV privalo gerbti pripažintas kitų šalių vyriausybes, nepriklausomai nuo to, ar jos mums patinka ar nepatinka...

Įrodymų, kad mes kariškai ir finansiškai remiame kontrrevoliucinį Kubos užpuolimą, —toliau rašoma pareiškime,— negalima paneigti. Jie puikiai žinomi šio laikraščio skaitytojams: jie puikiai žinomi viso pasaulio tautoms. Nuolatiniai ir monotoniški paneigimai, kuriuos p. Stevensonas skelbia Suvienytųjų Nacijų Organizacijoje, turi jį priversti jaustis taip pat nejaukiai, kaip jaučiamės ir mes. Jie mus pastatė į tokią pat juokingą padėtį, kaip incidento su "U-2" metu, kai mūsų melas buvo demaskuotas viso pasaulio akyse.

Mes, įtariame , kad mūsų mėginimai paneigti kišimąsi Kuboje paruošti tokiu pat pavyzdžiu, kaip ir mūsų pareiškimai 1954 metais įvykdyto kišimosi Gvatemaloje metu. Tuomet mes taip pat girdėjome iš p. Lodge vieną paneigimą po kito, bet 1960 metų rinkiminės kampanijos metu mes girdėjome, kaip abu kandidatai gyrėsi mūsų kišimusi Gvatemaloje. Mūsų šlykšti veikla G v a t e m a l o j e sukėlė šlykščius rezultatus; dabar ši šalis paversta vieta, iš kur siunčiami Kubos kontrrevoliucionieriai. M e s pavertėme Gvatemalą nusileidimo aikšte Nr...

Mes reikala u j a m e ištirti centrinės žvalgybos valdybos veiklą; mes esame tos nuomonės, kad ji užurpavo vyriausybės funkcijas; mes esame tos nuomonės, kad ji mus įvedė į "nešvarų karą"; mes esame tos nuomonės, kad ji pavojingai priartino mus prie naujo Alžyro sudarymo Jungtinėms A m e r i k o s Valstijoms; mes mes esame tos nuomonės, kad ji veikia be amerikiečių tautos sutikimo.

Mes taip pat nurodome, kad tai ne paprastas kišimosi aktas mūsų "užkampiu o s e." "Bananų karų" dienos praėjo visiems laikams. Mes nurodome, kad mūsų vyriausybės kišimasis į Kubos reikalus kelia pavojų visuotinei taikai...

Mes esame įsitikinę, kad žymi kubiečių tautos dauguma remia vyriausybę, ir dabar tai aiškiai rodo, kaudamasi ir mirdama už šią vyriausybę. Kai dėl mūsų, tai sąžinė reikalauja, kad mes viso pasaulio akyse demaskuotume savo vyriausybės kišimąsi į Kubos vidaus reikalus. Mes pareiškiame, jog padarysime viską, ką įstengsime, kad apsaugotume teisėtos Kubos vyriausybės teises, jog veiksime, siekdami išsaugoti mūsų vyriausybės teises, ir reikalui esant paraginsime ją atlikti savo pareigas.

Jeigu tai valstybės išdavimas, tegul mus teisia.

Jeigu mūsų byriausybė veikia neteisėtai ir nemoraliai, kaip mums atrodo, tai tegul mus smerkia, kaip šalį.

UŽDARĖ ARGENTINIEČIŲ "TĖVYNĘ"

Lietuvos spauda praneša gavusi žinių, kad Frondizio reakcinė valdžia Argentinoje uždarė pažangiųjų lietuvių laikraštį "Tėvynę."

Vadinasi, to krašto pažangiečiai lietuviai ir vėl liko be savo kolektyvaus spausdinto žodžio, be laikraščio.

Lietuvių Kultūros klubas taipgi, sakoma, laikinai ar visam uždarytas.

Smogdamas kirčius pažangiečiams l i e t u v i a m s, Frondizis kerta ir kitų tautinių grupių pažangioms organizacijoms bei spaudai.

Mes linkime mūsų draugams kantrybės. Anksčiau ar vėliau reakcijai bus galva nusukta, ir pažangioji visuomenė atgaus spaudai ir susirink i m a m s laisvę. Tai neišvengiama!

SAKO, NORI IŠVERSTI P. GRIGAITĮ

L. Jonikas "Vilnyje" rašo:

Nėra ramybės nei danguje, nei pragare, nei žemelėje.

Nešnekėsiu čia apie Kubą, Laosą, Kongą ir kitas mums mažai žinomas vietas. Pažiūrėkime, kas pradeda rūgti prie mūsų pačių slenkščio:

Velniūkščiai p r a g a r e ir šventieji Filomena su Jurgiu danguje, ramiai ėję savo pareigas per amžių amžius, o kur atsidūrė?

Tas patsai likimas laukia ir amžiną ALTo sekretorių Pijušą. Tautininkai sukilo, kaip anas Liuciperis, pasiūntė delegaciją pas ALTo amžiną pirmininką Šimutį ir įteikė memorandumą:

"Grigaitis iš ALTo—OUT, AREUS, LAUKAN, VON!"

Bet mano kolega ir ne pėsčias. Jeigu jau reiks išeiti iš "laisvinimo veiksnių," ne ką padarysi. Bet viena ekskursija į Washingtoną jam dar priklausanti ir tos privilegijos iš jo niekas neatims.

Iš laiškų redakcijai

Gerb. Drauge Mizara:

Siunčiu Jums sveikinimus su geriausiais linkėjimais Tarptautinės darbo žmonių šventės G e g u ž ė s Pirmosios proga. L i n k i u sėkmės Jūsų visų visuomeniniame gyvenime ir darbe. Geriau ir nebemoku pasakyti...

Aš gyvenu gerai, ir mano sveikata daug pagerėjo.

Linkėjimai d r a u g u i J. Gasiūnui.

J. Kaikaris ir šeima
Vilnius

(Laiškučio autorius yra ilgai gyvenęs Argentinoje. Tarybų Lietuvon grįžo 1959 metais. — *Redakcija.)*

"Laisvės" redakcijos atsakymas, tilpęs š. m. balandžio 21 d., buvo nereikalingas. Ten pasakyta: "Rašyti iš anksto laikraštin, kad tas ar tas asmuo vyktų ar nevytkų Lietuvon, nereikia."

Šis pasakymas suteikė minti, kad V. Z. rašė, kas gali vykti į gimtinę Lietuvą ir kas negali.

R. Mizarai parašiau asmeninio pobūdžio laiškutį, pastebėdamas, kad tam tikro asmens vykimas į Lietuvą gali pasikartoti, kas jau yra įvykę.

Tik neišmanėlis galėtų rašyti į laikraštį, kas gali vykti į Lietuvą ir kas negali, jeigu negalima įrodyti, dėl kokios "ligos" ta ar kita ypata negalėtų vykti į gimtinę, būtų inkriminavimas rašančio ir laikraščio.

Galų gale, neprašiau redakcijos tą laiškutį talpinti į laikraštį. Manau, dabar bus aišku ir nebus piktumo.

Vincent Zabul

Nauji biliai ir nauji Amerikos žmonių laisvėms pavojai

Komercinėje spaudoje beveik nieko nesimato apie bilius, pasiūlytus Kongresui, kurie nukreipti prieš Amerikos žmonių demokratines laisves. O tokių bilių yra visa eilė. Pats pavojingiausias ir žiauriausias bilius yra kongr e s m a n o Francis F. Walter bilius, vadinamas "H. R. 6." Jis yra lyg ir tąsa prieš dešimtį metų priimto biliaus po v a r d u "McCarran Act." Tai yra papildymas ir sustiprinimas to įstatymo. Mat, tam tikrus McCarran Act įstatymo punktus teismai yra atmetę. P o n a s Walteris dabar nori ne tik tuos punktus sugrąžinti, bet ir d a r "stipresnius" pridėti.

Pavojus yra tame, kad šitas nuožmus Walterio bilius gali būti Kongreso priimtas p u s i a u slaptai, viešai apie jį nekalbant, viešai jo nediskusuojant, pačiame Kongrese nė nesvarstant. Kaip žinia, lygiai taip anais metais buvo Kongrese prašmugeliautas "McCarran Act" ir padarytas šalies įstatymu.

Štai tik keli biliaus "H. R. 6" bruožai:

Dėl priklausymo organizacijoms. Nuvykęs į Kongresą pilietis ir norįs pasinaudoti savo konstitucine teise, pareikšti savo nuomonę dėl bile biliaus Senate arba Atstovų bute, turi pasisakyti, kokioms organizacijoms jis priklauso. Turi įrodyti, kad jis nepriklauso jokiai "subversyviai" organizacijai, kurios neužgiria fašistinis N e a m e r i k i nės Veiklos Komitetas, kuriam vadovauja pats Walteris.

Atimamos visokios teisės. Šiame bilyje suteikiamos valdžiai neribotos teisės atimti iš kaltinamo žmogaus beveik visas teises. Prokuroras įgaliojamas neprileisti kaltinamo žmogaus prie parodymų prieš jį, suteikiama galia FBI klausytis privatiškų pasikalbėjimų telefonais, reikalauti visokių politinių išpažinčių iš žmogaus, norinčio gauti pasportą ir t. t.

Gali įkalinti visam gyvenimui. Šiandien valdžia turi teisę laikyti kalėjime tiktai šešis mėnesius sveturgimį, kuris yra nuteistas deportacijai, bet nesuranda šalies, kuri sutiktų jį priimti. Bilius "H. R. 6" įgaliotų tokį žmogų laikyti kalėjime be jokio apribojimo.

Naujas nusiženg i m a s. Ponas Walteris savo biliuje siūlo, kad būtų skaitomi paniekinę Kongresą tie žmonės, kurie protestuoja prieš įvairių kongresinių komitetų sauvaliavimą. Pavyzdžiui, d a ž n a i, kai į kokį miestą pribūna Neamerikinės Veiklos Komitetas ir veda apklausinėjimus, pažangūs ž m o n ė s suruošia protesto d e m o n s tracijas. Tokias demonstracijas naujasis bilius padarytų nelegališkomis ir jose dalyvaujančius persekioti kaipo paniekinusius patį Kongresą.

Ir prieš advokatus. Šiandien kiekvienas žmogus turi teisę pasisamdyti t o k į advokatą, koks jam patinka. Pagal bilių "H. R. 6," kiekvienas advokatas, kuris pilietį norėtų atstovauti ir ginti prieš Neamerikinės Veiklos K o m i t e tą, arba prieš bile kokią valdžios įstaigą, turi įrodyti, kad jis pats nėra niekuomet tam komitetui arba toms įstaigoms prasižengęs. O tai reikštų, kad joks pažangus adv o k a t a s negalėtų prieš tuos komitetus apginti persekiojamą žmogų.

Nauji persek i o j i m a i. Teismai yra p a t v a r k ę, kad žmogus negali būti išmestas iš darbo be įrodymo jo kaltumo, neužtenka tik kokio šnipo parodymo. Dabartinis Walterio bilius panaikintų tokius teismų patvarkymus.

Dėl nupilietinimo piliečių. Dabar Teisingumo departamentas turi d u o t i rimtą priežastį, kodėl jis nori iš sveturgimio piliečio atimti pilietybę. Bilius "H. R. 6," virtęs įstatymu, suteiktų Teisingumo departamentui galią pradėti prieš sveturgimį pilietį nupilietinimo procedūrą tik pagal s a v o nuožiūrą.

Tai šitokie biaurūs pamatiniai biliaus "H. R. 6" bruožai. Prieš jį reikia Amerikos žmonėms kovoti. Prieš jį kovoja Amerikinis Sveturgimiams Ginti Komitetas. Jis organizuoja visus amerikiečius nepraleisti šio biliaus Kongrese.

Tam tikslui yra šaukiama konferencija gegužės 20 d. Vieta: 13 Astor Place, New York. Komitetas prašo visas organizacijas prisiųsti delegatus. Kviečiamos yra visos lietuvių organizacijos konferencijoje dalyvauti.

Korespondentas

Waterbury, Conn.

Konferencija ir operetė

Balandžio 30 d. įvyko LDS 5-tos apskrities metinė konferencija. Delegatų dalyvavo 20 nuo 5 kuopų. Su valdyba susidarė 25. Iš centro dalyvavo Jonas Siurba. Apskrityj randasi 8 kuopos, nuo 3 kuopų nebuvo jokios atstovybės.

Sekretorius J. Mockaitis savo raporte pažymėjo, kad šių metų spalio mėn. sukanka 30 metų, kai LDS 5-oji apskritis susiorganizavo Waterbury. Jis ragino kuopas suruošti parengimus atžymėjimui šios sukakties. Tuo kartu bus geresnė proga gauti daugiau naujų narių. Taip ir nutarta. Reikia, kad kuopos šį nutarimą įvykdytų.

Kadangi praeitais metais visose kuopose buvo daugiau mirimų, negu įrašyta naujų, tai apskrities narių skaičius sumažėjo ant 17.

Pranešimas Waterburio ir kitų miestų draugams

Gegužės 21 d., sekmadienį, atvyks Aido choras iš Brooklyno ir suvaidins "Zaporožietis už Dunojaus", trijų aktų operetę. Lošimas atsibus 103 Green St., Waterbury, 3 val. po pietų.

J. Strižauskas

Poeto Palantos eilėraščių rinkinys

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos C e n t r o Komitetas neseniai išleido poeto Palantos (slapyvardis) eilėraščių rinkinį — **"Minčių trupiniai".**

Palanta — jau senas kanadietis, atvykęs į Kanadą prieš daugiau kaip 30 metų. Kadaise jis mėgo rašyti eilė r a š č i u s, ir juos s p a u s d i n o si "Laisvėje," "Liaudies balse," "Vilnyje" ir Maskoje ėjusiame žurnale "Priekale." Kai kurie jo eilėraščiai tilpo po Prolet-Aras slapyvardžiu.

Bet gyvenimo bangos ne visuomet leidžia ž m o g u i dirbti tai, kas jam mėgiamiausia. Ne retai sąlygos susidaro tokios, kad net ir geriausius norus turėdamas žmogus negali literatūriškai pasireikšti. Taip buvo ir su Palanta. Per ilgą laiką jis eilėraščių nerašė.

Pastaruoju metu tačiau jis surinko, kiek leido sąlygos, savo pirmesniuosius eilėraščius, juos p a r u o š ė spaudai, o minėtasis komitetas išleido knyga.

Rinkinyje telpa daugiau kaip 70 eilėraščių. Kai kurie jų labai vykę, kiti ne taip, kiti vidutiniai. Bet visuose Palanta pasireiškia kaip darbo žmonių draugas, kaip kovotojas už liaudies reikalus.

Knyga dailiai išleista, gerame popieriuje. Ji turi 80 puslapių. Tik gaila, kad nėra pažymėta jos kaina.

Mes manome, kad "Minčių trupinius" galima bus gauti kanadiškių laikraščio "Liaudies balso" administracijoje.

Gražų darbą poetas Palanta atliko, paruošdamas šį savo eilėraščių rinkinį, o kanadiečių L i t e r a t ū r o s Draugijos Komitetas vertas pagyrimo už rinkinio išleidimą.

R. M.

Norwood, Mass.

Balandžio 28 d., 7:30 val. vakare, buvo laikytas LLD 9 kuopos susirinkimas.

Mūsų kuopa turi narių 24, bet į į susirinkimą šį kartą atsilankė tik 12. Dalis narių neateina dėl to, kad per daug toli gyvena nuo Norwoodo. Kiti draugai dar nesugrįžo iš Floridos po žieminių atostogų. O yra ir tokių narių, kurie negali ateiti į susirinkimus dėl blogos sveikatos.

Mūsų LLD kuopa nariais yra neskaitlinga, bet finansais stovime neblogai, todėl nutarėme paaukoti d i e n r a š čiui "Vilniai" ir "Liaudies balsui" — abiem po $25.

Po įvairių raportų ir pranešimų buvo įnešta ir tapo nutarta surengti pietų banketą. Šis parengimas atsibus gegužės 21 d., 1 val. popiet. Vieta: L. B. salėje, 14 George Ave. Taigi, draugai ir draugės, kam sveikata ir laikas leis, malonėkite atsilankyti. Užtikriname, pilnai visi būsite patenkinti, nes turime išrinkę komisiją iš gerų šeimininkių, kurios paruoš skanių valgių.

LLD narė ir "Laisvės" skaitytoja J. Družienė staiga susirgo plaučių uždegimu. Balandžio 22 d. tapo išvežta į Norwoodo miesto ligoninę. Draugės ir draugai, kam laikas leidžia, malonėkite ją aplankyti.

Linkiu ligonei greitai pasveikti. *M. Ugždavinis*

Apie Tarybų Lietuvos teismus ir nusikaltėliams taikomas bausmes

Vilniuje gyvena ir dirba Regina Rugienienė. Ji—advokatė, gina teismuose teisiamuosius. Kai jos teta, niujorkietė K. Rušinskienė, paprašė, kad Rugienienė plačiau paaiškintų apie Lietuvoje veikiančius teismus, advokatė tai mielai padarė. Laiškas įdomiai papasakoja apie daug svarbių dalykų, todėl jį spausdiname mūsų laikraščio skiltyse.

Redakcija

—:—

Vilnius, 1961. III. 22 d.

Teta Konstancija!

Savo paskutiniame laiške prašote parašyti Jums apie mūsų teismus. Parašyti galima, bet aš nežinau, kas Jus konkrečiai gali dominti. Parašysiu Jums savo nuožiūra trumpai.

Tarybinis teismas valstybinių organų sistemoje užima labai svarbią vietą. Tarybinis teismas buvo organizuotas 1917 metų lapkričio mėnesio 24 d., betarpiškai dalyvaujant V. I. Leninui. Naujas teismas nieko bendro neturi su senu buržuazinių teismu.

Tarybinis teismas tiek savo struktūra, tiek ir savo veikla yra demokratiškiausias teismas pasaulyje. Jis yra sudaromas iš liaudies atstovų ir tarnauja tiktai liaudžiai, jis gina Tarybų valstybės teisėtumą ir piliečių teises.

Pirmas tarybinio teismo demokratiškumo požymis yra tas, kad yra renkami teisėjai. Pav., liaudies teismo teisėjus renka tame rajone, kur yra teismas, visi pilnamečiai, ten gyvenantieji piliečiai, penkeriems metams. Teisėju gali būti renkamas kiekvienas pilietis, kuriam sukako 23 metai, nepriklausomai nuo jo tautybės, lyties ir turtinės padėties. Lietuvos TSR Aukščiausiojo teismo narius, pirmininką ir jo pavaduotojus renka LTSR Aukščiausioji Taryba.

Teisėjai yra ne tik renkami, bet jie ir atsiskaito prieš savo rinkėjus. Jeigu teisėjas nepateisina pareikšto jam pasitikėjimo, jis gali būti atšauktas pirma laiko. Darydamas ataskaitą prieš savo rinkėjus, teisėjas supažindina piliečius, aiškina nusikaltimo žalą mūsų visuomenei, mobilizuoja žmones kovai už nusikaltimų likvidavimą. Per ataskaitas rinkėjai nurodo teismui darbo trūkumus, duoda pasiūlymą darbui pagerinti.

Svarbus tarybinio teismo demokratiškumo principas tas, kad sprendžiant bylas dalyvauja liaudies tarėjai. Tokiu būdu vykdant teisingumą dalyvauja pačios liaudies išrinkti, geriausieji darbininkų, kolūkiečių ir inteligentijos atstovai.

Teisėjai yra nepriklausomi, jie klauso tik įstatymo, niekas neturi teisės ir nenurodo teisėjams, kaip jie turi išspręsti bylas. Tarybiniai įstatymai yra visiems privalomi. Visi piliečiai yra lygūs prieš įstatymą. Už padarytus nusikaltimus vienodai atsako prieš tarybinį įstatymą. Teismo procesas yra vedamas nacionaline sąjunginės respublikos, autonominės respublikos, ar autonominės srities kalba, asmenys, nemokantieji tos kalbos, supažindinami su byla per vertėją, o teismo proceso metu gali kalbėti savo gimtąja kalba.

Ta aplinkybė, kad byla nagrinėjama nacionaline kalba, turi labai didelę reikšmę, nes žmonės, kurie klauso to proceso, orientuojasi bylos eigoje, supranta teismo nuosprendį, tai turi didelę auklėjamąją reikšmę. Teismo procesai yra vieši. Teismo proceso viešumas įgalina darbo žmones kontroliuoti teismo darbą, o teismui padeda vesti didelį auklėjamąjį darbą. Jis turi teisę reikalauti, kad tardytojas aiškiai suformuluotų jo kaltinimą, išreikalauti reikalingus dokumentus, iškviesti liudytojus, ekspertus ir daug kitų galimybių. Be to, kiekvienas teisiamasis gali turėti gynėją-advokatą. Teisiamasis gali pats pasirinkti sau gynėją, o jeigu jis to nepadarys, teismas parūpina jam gynėją-advokatą.

Tarybins teismas gina visų darbo žmonių interesus, jis saugo mūsų visuomenės ekonominį pagrindą, socialistinę nuosavybę, baudžia vagį, kuris nenori sąžiningu darbu pelnytis sau duoną, o daro žalą valstybei ir sąžiningiems piliečiams.

Vienas iš sunkiausių nusikaltimų yra žmogžudystė. Asmenys, įvykdę tokį nusikaltimą, yra griežtai baudžiami. Tačiau ir šis nusikaltimas yra nevienodai pavojingas visuomenei. Veikiančiuose įstatymuose nužudymas skirstomas į kelias rūšis, o nuo to priklauso ir bausmės dydis. Pav., nužudymas besiginant nuo užpuolimo, neatsargus nužudymas ir t. t. Sunkiausias tai yra tyčinis nužudymas, kai jis padarytas prie sunkinančių aplinkybių. Už tokį nusikaltimą griežtai baudžia mūsų teismas nusikaltėlius. Už tokius nusikaltimus atskirais atvejais yra taikoma aukščiausia bausmė — sušaudymas. Aš galiu papasakoti apie vieną, man žinomą tokį nuosprendį. 1960 m. LTS Aukščiausias teismas nubaudė mirties bausme Kėkštą.

Kėkštas nedirbo visuomenei naudingo darbo, jis net nesimokė, jis buvo kunigų auklėtinis, dieną jis praleisdavo bažnyčioje, o vakare gėrė šnapsą su kunigais arba kitais kulto tarnautojais. Ir štai tas dykaduonis vieną vakarą susitiko 18-kos metų mergaitę, kuri nešina knygas ėjo namo iš vakarinės darbo jaunimo vidurinės mokyklos, kurioje ji mokėsi. Kėkštas smogė smūgiu mergaitei po krūtine, ji neteko sąmonės, nukrito. Kėkštas nuplėšė nuo jos drabužius, išprievartavo ją, o po to peiliu nudūrė ją. Ryte praeiviai rado negyvą išniekintą mergaitę, o šalia jos gulėjo išmėtytos knygutės.

Teisme Kėkštas kaltu prisipažino, jo kaltė buvo pilnai įrodyta. Teisingas teismo nuosprendis Kėkšto atžvilgiu. Neturi būti mūsų tarpe Kėkštas ir panašūs į jį kėkštai.

Jūs, matomai, skaitėte spaudoje apie tai, kad tarybiniai įstatymai yra griežti ir Tėvynės išdavikams, kad neišvengia teisingumo rankos ir fašistiniai budeliai, kurių rankos vokiečių okupacijos metais suteptos nekaltų žmonių krauju. Neseniai LTSR Aukščiausias teismas išnagrinėjo baudž. bylą žudikų Nykštaičio Alfonso, Stasio Petrausko ir Bernardo Skliuto. Jie gavo net per mažai už savo darbelius. Šis teismo procesas smulkiai buvo aprašytas spaudoje, Jūs tikriausiai skaitėte. Aš iš savo pusės noriu pridėti tai, kad tie budeliai, kurie nužudė 60,000 taikių tarybinių piliečių, vaikučių, moterų ir senelių, jie buvo abejingi vaikų klyksmui, aimanoms ir ašaroms. O kuomet už savo kruvinus darbus reikėjo atsakyti, tai pasirodė neregėtais bailiais. Taip drebėjo jų rankos, kuomet išgirdo, kad valstybės kaltintojas reikalauja nubausti juos aukščiausia bausme — sušaudyti. Žiūriu aš į tokį niekšą ir galvoju: kuomet jis atėmė tūkstančius gyvybių, tai jam rankos nedrebėjo, o dėl savo to biauraus kailio taip dreba, kad nemačius sunku ir įsivaizduoti.

Jeigu aprašyti tą visą tų trijų žudikų bylą, tai užimtų daug laiko ir vietos, jeigu neskaitėte, tai paskaitykite mūsų "Tiesoje" už kovo mėn. 11 d. Žinoma, raštu jau perduoti visus tuos jų žvėriškumus yra labai sunku, bet kuomet dalyvauji teismo procese, pats girdi liudytojus, kurie savo akimis regėjo tas baisybes, savo ausimis girdėjo žmonių aimanas, vaikų klyksmą ir matė budelių girtus snukius, tai po to daug naktų negali žmogus ramiai miegoti. Toks procesas kiekvienam atima daug sveikatos, ramybės ir nervų. Man, kaip advokatui, tekdavo kalbėti su panašiais budeliais. Pirmas klausimas, kurį užduoda toks žmonių žudikas, tai kas jam gresia, ar nenubaus jo mirties bausme. Aš negaliu pamiršti vieno budelio, pavardė jo buvo Livčinas. Gyniau aš jį 1949 metais. Daug laiko praėjo, bet tas baidyklė iki šios dienos stovi man akyse, negaliu pamiršti jo pavardės.

Livčino seniai nebėra, jis gavo pelnytą atpildą už savo veiksmus, o jo veiksmai Paneriuose. Aš teisme paklausiau Livčino, kodėl jis sutiko šaudyti žmones, kas jį prikalbėjo tai daryti. Jūs niekad neatspėsite, kaip jis į tai atsakė, o žinote, ką jis pasakė: Girdi, jam nusibodo dirbti darbą, savo arti lauką ir šienauti pievas, tai sunkus darbas, o žmones šaudyti yra lengvas. Čia, sako Livčinas, jėgų jau nereikia, sukinėk kulkosvaidį ir krenta žmonės kaip musės.

Pradžioje man kilo mintis, kad Livčinui ne visi namie, bet vėliau įsitikinau, kad namuose pas jį net perdaug. Štai, kuomet vokiečius išvijo, jis pabėgo į kitą apskritį, įsitaisė malūno vedėju, taip ir užsimaskavo nuo teisingumo rankos iki 1949 m. Matote, kodėl aš iki šių dienų negaliu to niekšo pamiršti ir visuomet prisimenu jį su didžiausiu pasišlykštėjimu.

Štai, trumpai parašiau Jums apie Tarybinį teismą. Jeigu bus įdomu, galėsiu parašyti dar.

Regina Rugienienė

Gerieji žodeliai

Privargai, brangi mamyte,
Per naktis ir per dienas
Supdama mane mažytę
Ir niūniuodama dainas.
Man paaugus,
Už rankelių vedina,
Saugojo, kad jos neklystų
Dukružėlė mylima.
Ir gyveniman išėjus,
Mamos žodžius aš menu.
Jie — šviesos man spindulėlis,
Kai širdyje neramu.
Mirė mano motinėlė,
Likau viena aš jauna.
Bet žodeliai jos gerieji
Švies man amžina liepsna!

KARČIAUSKAS JONAS

Punskas, 1961. 1. 26.

SVEIKINIMAI

St. Petersburg, Fla.

"Sveikiname 'Laisvę' jos 50 m. jubiliejaus proga. Linkime, kad laikraštis 'Laisvė' ilgai gyvuotų. Mums džiugu, kad liaudies laikraštis sulaukė garbingo auksinio jubiliejaus. Čia randate ir mūsų dovaną **$5. Agnė** ir **Antanas Jurevičiai.**"

La Porte, Indiana

"Brangūs Draugai: Kadangi negalėjom būti koncerte Chicagoje, tai siunčiame 'bausmę' — **$10.** Būkite tvirti ir stiprūs. Viso labo.**Stasys** ir **Marijona Smithai.**"

Brockton, Mass.

George Shimaitis, nenuilstantis veikėjas, prisiuntė 19 ir listą aukotojų:

B. M.	$6.00
M. Potsienė	5.00
H. Rindzevičienė	5.00

Po $1: M. Gutauskienė, K. Sireikienė, A. Skirmont.

Gibbstoown, N. J.

"Brangūs Draugai: Čia rasite **$50,** tai paskutinė mano tėvelio (Seno Vinco) dovana jo mylimam laikraščiui 'Laisvei'.

Vienas iš jo paskutiniausių prašymų buvo, kad kaip aplaikysiu jo apdraudą iš LDS Centro, tai kad paskirčiau $50 'Laisvei' ir 'Vilniai'. Jo prašymą išpildau.

"Noriu dar kartą širdingai padėkoti visiems draugams, kurie išreiškė užuojautą man ir mano šeimai. Taipgi noriu išreikšti užuojautą giminėms ir draugams, netekusiems mylimo draugo Leono Prūseikos, mano tėvelio mylimo ir gerbiamo draugo. Draugiškai, **Seno Vinco duktė Elzbieta.**"

Westwood, Mass.

"Sveikiname 'Laisvę' jos šventėje, 50 metų sukaktyje. Linkime gyvuoti dar ilgus metus, skleisti tiesą ir šviesą per visą pasaulį darbo žmonėms. Čia randate mūsų dovaną **$10. Ch.** ir **P. Žukauskai.**"

Baltimore, Md.

"L.L.D. 25 kuopa nuoširdžiai sveikina 'Laisvę' su jos auksiniu jubiliejum ir linki daug, daug metų dar gyventi.

"Sveikina visą 'Laisvės' personalą, vajininkus, rėmėjus ir skaitytojus. Tam tikslui buvo suruoštas banketas pas draugus J. F. Deltuvus, pelno liko **$100. Kadangi J. Urbutis** negalėjo dalyvauti bankete, tai aukojo **$5.** Viso čia randate **$105.** Draugiškai, **Joseph Deltuva.**"

Kitos aukos:

New Jersey vajininkai (per T. Kaškiaučių)	$30.00
Agota Norkienė, San Francisco, Calif.	25.00
Miamės vajininkai (per M. Valilionienę)	20.00
Pittsburgho vajininkai (per J. Mažeiką)	12.00
Jonas Leveckis, Brooklyn, N. Y.	11.00
J. Žvingila, Tariffville, Conn.	10.00
Juozas Pluščiauskas, Jamaica, N. Y.	10.00
Charles Keras, Detroit, Mich.	10.00
A. ir P. V. Gasper, Grand Rapids, Mich.	10.00
Joseph Klein, Brooklyn, N. Y.	6.00
O. Zline, Detroit, Mich.	6.00
Julia Yovis, Pittsfield, Mass.	6.00
E. Gavėnas, Pittsfield, Mass.	6.00
S. A. Wolf, Oak Ridge, N. J.	6.00
A. ir J. Kasmočiai, Brooklyn, N. Y.	5.00
J. Benekeraitis, Vallejo, Calif.	5.00
J. Saulėnas, Detroit, Mich.	5.00
Paul Bernatonis, Cassville, N. Y.	5.00
J. Alexaitis, Essex, Conn.	5.00
Rėmėja iš Arlington, N. J.	5.00
Ona Globičienė, Wilkes-Barre, Pa.	5.00
J. Kamarauskas, Girardville, Pa.	2.00
A. Dagilis, Hartford, Conn.	2.00
M. Adomonis, Great Neck, N. Y.	2.00

Po $1: J.D. ir E. Sliekai, Miami, Fla.; V. Smalstienė, Livonia, Mich.; A. Blaize, Billerica, Mass.; P. Wasiliauskas, Philadelphia, Pa.; B. Gumauskas, K. Markūnas, Haverhill, Mass.

Didelis ačiū viršminėtiems draugams už gražias dovanas. Dėkingi esame ir tiems vajininkams, kurie tais sunkiai dirbo laike vajaus gavime naujų skaitytojų ir atnaujinime senų prenumeratų. Jų darbas nelengvas, bet jie visvien dirba nuoširdžiai ir savo laimėtas dovanas gražina laikraščiui.

Jubiliejinis fondas sustiprinimui 1961 metų biudžeto yra reikalingas, jis — jo rezultatai bus skelbiami ištisus metus. Laukiame daugiau gražių pasirodymų su dovanomis.

L. Ad-cija

Prieš šuns užpuolimą sunku rasti teisybę

"Laisvėje" buvo vieno rašyta, kad "žmogysta tiek tik verta, kaip karvė ar kiaulė." Bet pas mus, Gloucester, N. J., tai yra dar blogiau. Čionai, jeigu šunys apkoliečys galvijų, gausi atlyginimą, bet jeigu žmogų, tai vargiai. Štai ir faktai:

Prieš porą metų gatve einančią mano moterį užpuolė didelis šuo (boxer). (Šios rūšies šunys savo auką muša snukiu — įsibėgėja ir muša). Toks šuo mano moterį parmušė gatvėje. Ji krisdama susilaužė ranką, o tas žvėris vis muša ir muša.

Žmonės ją apgynė, nuvežė pas daktarą, tas sutvarkė ranką. Daktaras sakė, kad rankos kaulas sutrupintas. Įsakė jai kasdien ateiti, kol ranka sugis.

Už kiek laiko moters ranka sugijo, bet jau nebuvo tokia, kaip pirmiau. Nesijautė ir mano moteris. Daktaras už jo profesinį patarnavimą pridavė $133 bilą. Ją nunešiau pas šuns savininkus, jiems parodžiau ir prašiau prisidėti prie atlyginimo daktarui.

Jie atsisakė, nes jiems advokatas sakęs, kad jie neatsako už tai, ką šuo padaro. Tada aš nuėjau į miestelio koncelmanų susirinkimą ir klausiau, ka turiu daryti. Jiems sakiau, kad jeigu už šunies elgesį neatsako jo savininkas, tai turėtų atsakyti miestelio viršininkai, nes tas atsitiko gatvėje.

Koncelmanai pareiškė, kad miestas su šiuo reikalu nieko neturi ir patarė skųsti šuns savininką. Jiems aiškinau, kad esu senas žmogus, gyvenu iš mažos pensijos, tai neturiu pinigu advokato pasamdymui. Tada jie mane pasiuntė pas miesto advokatą, kuriam nereikės mokėti.

Nuėjau pas miesto advokatą. Advokatas man aiškino, kad nieko nebus. Kiekvienas šuo, kuris turi leidimą, vieną kartą gali užpulti žmogų. Tik jeigu jis dažniau tą daro, tai tada teisėjas gali šunį nuteisti sušaudymui, o šuns savininkas vis tiek nieko neturi mokėti apkramtytam žmogui.

Aš dar pas kelis advokatus buvau klausti rodos. Visi jie man tą pat sakė, kad prieš šuns užpuolimą sunku provotis. Pagaliau radau vieną advokatą, kuris paėmė bylą sąlygomis: jeigu laimėsime, tai iš tų pinigų bus užmokėta daktaro bila, o kas liks, tai bus advokato už jo darbą.

Bet tas dalykas teismui paduotas jau dveji metai ir vis nieko dar nesigirdi. Mano moteris, nors jai ranka ir sugijo, bet jau nebuvo sveika: už šešių mėnesių po to šuns užpuolimo, 1959 m. spalio 3 d. mirė. Lai jai būna amžina ramybė, kuriai gyvenimą nutraukė žvėries užpuolimas. Tai matote, kaip sunku surasti teisybę.

William Patten

JORDANO KARALIUS APSIVES

Beirutas. — Jordano karalius Husseinas paskelbė, kad jis apsives su moterimi, kuri nėra arabų tautos. Jis jau buvo vedęs su princesa Dima Abdel Hamida, bet su ja atsiskyrė, nes ji pagimdė mergaitę, o karalius nori sūnaus.

Mikolavos miško grožybės

Eini turtingu Mikolavos mišku, priklausančiu Kazlų Rūdos miškų ūkio Ąžuolų Būdos girininkijai, ir stebiesi ankstyvu pavasariu. Jau nusivalė miško paklotis nuo sniego ir visur parodė gelsvai žalią aksomą. Kiek čia samanų, savo grožiu prilygstančių bet kokių žalumynų kilimui. Miško žemė ,atrodo, įsivilko į nuostabų rūbą. Tankių eglių ir juodalksnių, beržų ir pušų prieglobstyje gerokai tamsu, todėl žolės čia beveik neauga. Užtat palajyje tiesiasi samanų kolonijos. Rusvi, žalsvais kupstais susispietę, paprastieji gegužiniai, lietingą dieną bežvilgantys deimantiniai vandens lašais, eglių glūdumoje geltonos tribriaunės kerėzos, atžalinės guštvės, o sausuose pušynuose — pačios puikiausios samanos—šilinės plunksnės žemėn įsisiurbusios. Tai toli gražu ne visos samanos, kurias rasi miškuose. Negali praeiti nepriklaupęs ir nepalietęs mažų rožinio silnyčiaus galvučių, panašių į mažas palmutes, ir nepabraukti šlapių mnijų, priaugusių ant išmirusių skruzdėlynų. Nepanašūs jie dabar į tikrus ir daugiau sukastus pylimus. Driekias ūksmėtuose užkampiuose žalios miškinio pataiso pynės, o pušynėliuose geltonuoja vaistinio pataiso virvės. Žolė žaliuoja tik judrių miško upelių pakrantėse. Šniokščia jie, putoja ir tauškia nepabaigiamą dainelę. Nesupainioja jų vietiniai žmonės. Visi vardus turi: Šaltinbalis, Klevelių, Jokūbiškių, Širvintos, Alksnės, Lukošbalių, Gylės, Vabalkšnės ir kiti upeliai.

Jau visas pusvalandis praėjo, bet Mikolovos miškas dar nebaigė rodyti savo įžymybių. Čia buvo visko: ir senose peršlapusiose biržėse žalių eglučių, pasodintų jau žmogaus rankomis, igavusių normalų, sveiką žalumą, ir dar geltonų jų giminaičių neįpratusių augti šlapiose dirvose. Mačiau ir jauną, tiesų, nusivaliusį nuo šakų ąžuolyną, ištvermingai savo viršūnėm besispiriantį į mėlyną dangų. Nepamiršom ir senelio maumedyno paplentėje. Jis toks dabar panašus į išdžiūvusias egles, kad neretai praeiviai galvoja: "Kodėl miškininkai jų neiškerta?" Bet negali iš miško išvažiuoti, neaplankęs barsukų miestelio. Nesuskaitysi, kiek čia jų atsikėlė — visa gyvenvietė. Jie neretai pasivaikšto, nusipurto smėlį, jame palikdami žymius pėdsakus. Praeini ir Repienių kalnu, ant kurio kažkada žmonės ropes sodindavo, ir paslaptingą Tryzkalnį, ant kurio važiuodamas žmogus džiaugiasi duosias arkliams dustelti, bet tik įkopus įsitikina, kad jis toks pat klampus, kaip ir juodos juodalksnynu balos. Daug vietovių turi savo vardus, niekuo neparašytus, bet juos žino vietiniai gyventojai. Tai toli gražu ne visa miško istorija, kuri, gamtos paslaptingai kuriama, dažnai būna nepastebėta.

G. Isokas

Redakcijos Atsakymai

J. D. Sliekui. — Gavome. Dėkojame. Tilps vėliau.

Aldona Aleknienė

Lietuva seniau ir dabar

(Pabaiga)

Prie geresniųjų kolūkių visai kultūringai sutvarkyta. Pastatyti gražūs gyvenamieji namukai kolūkiečiams. Moderniški pastatai gyvuliams su vėliausiais automatiškais įrengimais.

Neišdyla iš atminties mūsų lankymasis "Nemuno" kolūkyje netoli Šakių. Kolūkiečiai pasistatė kultūros namus su didžiule sale. Mus, turistus, sutiko didelė minia žmonių su puokštėmis gėlių. Buvo sekmadienis; nors lijo, bet tas jų nesulaikė.

Ansamblis, susidedantis iš 110 asmenų jaunimo, davė mums puikų koncertą. Daug dainavo ir šoko tautiškus šokius. Labai gražūs tautiški kostiumai. Visi tapome sužavėti. Profesionališkai išsilavinę.

Iškviesta tarti keletą žodžių, pareiškiau, kad man padarė gilų įspūdį taip meniškai išsilavinęs ansamblis. Laimingi jūs, kad turite tokią puikią salę. Netaip buvo provincijoje, kai aš augau fašistinėje Lietuvoje. Mes vakarus ruošėme kluonuose, kur ūkininkai laikydavo šieną ir vasarojų sukrovę. Sceną paruošdavome sienas iškaldami rankų darbo audiniais su raštais.

Vėžionių kaime, kur aš augau, turėjome jauną energingą mokytoją K. Vaičiūną. Su jo iniciatyva suruošdavome vakarus. Jis mums daug padėdavo. Parinkdavo veikalus ir režisuodavo. Likus pelno supirkdavome knygas; kas norėjo, galėjo imti skaitymui.

-:- -:- -:-

Po svečiavimosi Tarybinėje šalyje, kiekvienas turistas, kasdieniniame gyvenime sutikus kaimyną amerikietį, ar pardavėją krautuvėje, taipgi ir savo tautietį, visi klausia: "Did they really follow you?" Tikrai juokinga!.

Dar šis mano nuotykis daugeliui atsakys į tokį klausimą. Paskutinę dieną prieš apleidžiant Kauną, nusitariau aplankyti draugus Jonavoje. Nuvykusi autobusu, išlipus, Jonavos nebepažįstu, nors ten lankiausi 1938 m. Išaugę gražūs mūriniai namai. O pasakoja, kad Jonava labai nukentėjo karo metu.

Patyriau, kad neturiu tikro adreso. Ką daryti? Kas pataria kreiptis į miliciją. Susieškau stotį. Milicininkai jauni vyrai, tokie simpatiški. Bando man padėti. Paaiškinu, kad laiko mažai turiu, kad mano grupė dar tą popietę išvyksta.

Knygose suieško gyvenamąją vietą 6 km. už miesto. Kaip pasiekti? Milicininkas suranda mašinėlę. Nuvažiuojam. Pasikalbu 5 min. Nuveža atgal prie plento, kur autobusas kursuoja į Kauną. Paleidžia prie miško ir lieku viena. Grįžusi į viešbutį, savo grupės neradau, išvyko į Klaipėdą, bet pakeliui sustojo IX forte. Nervinuosi. Su taksiu pasivijau.

Matote, kaip "sekioja." Kurie tai matė, gal pagalvojo, kad milicininkas vežioja amerikietę, o aš už tai labai dėkinga už suteiktą pagalbą.

Antrą klausimą stato: "Ar žmonės Lietuvoje turi ką valgyti?" Mano atsakymas: Jie valgo daugiau, kaip mes. Valgyklose paduodama pusryčiai: trys kiaušiniai, gavusi patiekalą jautienos mėsos, galvojau: Pas mus Amerikoje valgyklose iš to padarytų tris porcijas.

Man atrodo, kad permažai vartojama daržovių. Mes, amerikiečiai, pratę vartoti įvairių daržovių. Pasigedome jų Lietuvoje. Sriuboje taip pat vos sugaudai kokį kopūsto gabalėlį. Iš žalių turėjo agurkų ir pamidorų, bet neteko matyti salotų. O tai lengvai ir greitai užauginama daržovė. Čia kalbėjau apie miesto valgyklas. Kaime mačiau vartojant daugiau ir įvairesnių daržovių.

Labai skani ir maistinga Lietuvos duona. Natūrali, be dažų ir chemikalų. Turi dviejų rūšių — rūpi, tamsoka, antroji baltesnė ir smulki. Kvietinė balta irgi maistinga ir skani.

Iš viso maistas nesugadintas, kaip pas mus.

-:- -:- -:-

Vietinių žmonių susidomėjimas Amerikos turistais didelis. Sužinoję, kad kur lankomės, atvyko keliolika kilometrų pasimatyti. Vieni tik iš tolo stebėjo, kiti mėgo susipažinti ir pasikalbėti. Kur tik apsigyvendavome viešbutyje, susirinkdavo žmonių.

Klausimų įvairiausių. Stebėjausi, kiek daug žino, kas mūsų šalyje darosi. Išgirsi: "Ar tiesa, kad turite 5 milijonus bedarbių?" "Pas jus nelygios teisės baltiems ir juodiems?"] Ir t. t.

Vėžionyse patekau į balių; dalyvavo keletas mokytojų. Jiems viskas įdomu. Nespėjau atsakinėti. Tokia tyla kambaryje. Visi klausosi mūsų pokalbio. Tik retkarčiais užtraukia kokią dainelę, armoškai "pravirkus."

-:- -:- -:-

Grįžtant prilankius savuosius, susitinkame Panevėžyje. Iš Panevėžio apylinkių esame 5 asmenys. Panevėžio Vykdomasis Komitetas mums suruošia puikius pietus.

Atvyksta tuo tarpu su reikalais lankydamasis Panevėžyje LTRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo pirmininkas Justas Paleckis, kuris mus jau buvo sutikęs sostinėje Vilniuje. Išgirdęs, akd lankomės būrelis amerikiečių, surado laiko ir praleido keletą valandų su mumis. Bevaišindamas mus, dažnai ir kokią dainelę užtraukdavo...

Vakaras. Turime pasiekti Kauną, kur susitiksime visi turistai.

Drg. J. Paleckis mus palydi. Pakviesta, sėdausi į jo automobilį. Prie Ramygalos sustojome. Visi išlipę atsisveikinome su kukliu J. Paleckiu. Aš nueinu pas savuosius. Prezidentas (mes jį taip vadinome) vyksta į sostinę Vilnių. Jis nesutiko, kada vadinome jį prezidentu. Sakė jis: "Aš esu 15-toji dalelė, kai susėdame už šio stalo" (prezidentūros rūmuose). Gal manysite, jog kartu važiuoja kelios dešimtys milicijos. Visai ne: su trimis draugais automobiliu keliauja Lietuvos laukais, kaip paprastas pilietis. Tas mus labai stebino.

-:- -:- -:-

Lietuva turtinga gražiais kurortais. Sakoma, Baltijos pajūrio pakraščiai užima 99 km.

Iš Klaipėdos vykstame garlaiviu Kuršių marėmis į Nidą. Kelionė ėmė 3½ valandos Tas mūsų turą labai paįvairino. Teko dažnai skubėti, o čia galėjome lengvai atsikvėpti ir pailsėti, pasidžiaugti jūra ir gražiais Neringos krantais.

Neringa — Lietuvos Sahara — keliaujančios smiltys. Daug plotų užsodinama krūmokšniais, pušelėmis ir žolėmis. Norima "pažaboti" smėlį. Gilioje senovėje ištisi kaimai liko užpustyti smėliu.

Bandoma išlaikyti natūraliai didžiulės kopos, turinčios iki 60 metrų aukščio. Palikta kaip tautos įdomybė turistams pasižiūrėti - pasigrožėti. Sakoma, vargiai rastume tokią įdomią vietą bet kur Europoje.

Labai jauki vietelė Nida. Visur kvepia pušų aromatas. Pušynuose daug įrengta vaikams stovyklų. Aplankėme. Kaip gražiai ir kultūringai jie čia stovyklauja!

Didžiausias Lietuvos kurortas yra Palanga. Kokia ji graži! Sužavėjo ji mus. Žaliosios pušys puošia Baltijos krantus. Garsusis Birutės kalnas pušelėmis apaugęs. Nepaprastą įspūdį daro gintarinių kopų pajūrys. Ilgas tiltas, nutiestas į jūrą. Vaikščiojame, džiaugiamės baltu smėliu, mėlyna jūra ir dangaus mėlyne.

Praeita vasara Lietuvoje buvo labai lietinga. Užklupti lietaus, nusivylę, grįždavome iš ideališkų gamtos vietelių. Šį kartą mes laimingi — diena tokia graži, nė debesėlio.

Skrieja mintys. Juk anksčiau tik buržuazija galėjo naudotis šiomis gamtos grožybėmis. Darbininkui tas viskas nebuvo įmanoma

Šiandien čia daug įrengta poilsio namų. Daug darbo žmonių atostogauja ir poilsiauja.

Kaip neužmirštamai malonu pabūvoti smėlio kopose, pakvėpuoti tyru Baltijos jūros oru...

Sudie, gražioji Palanga! Kada nors dar sugrįšime!..

New Haven, Conn.

Parengimai

Balandžio 23 d. pažangūs ukrainiečiai buvo surengę minėjimą 100 metų nuo mirties žymaus rašytojo Ševčenkos. Parengimas pavyko. Buvo daug žmonių. Iš New Yorko atvyko ukrainiečių choras, pasipuošęs tautinias drabužiais. Gražiai dainavo. Jaunuolių grupė gražiai pašoko. Publikai patiko.

Balandžio 29 d. buvo minėta Gegužės Pirmoji. Prakalbas surengė tarptautinė grupė. Kalbėjo Louis Weinstock iš New Yorko. Jis aiškino gegužinės šventės istoriją ir jos reikšmę, taipgi dabartinius tarptautinius įvykius.

Oras buvo prastas — lijo ir šalta, bet publikos prisirinko. Po prakalbų rengėjai susirinkusius pavaišino kava ir užkandžiais.

M. V.

Ottawa. — Kanados vyriausybė sutiko parduoti Kinijai 6,000,000 tonų kviečių ir miežių bei miltų. Pristatymas tęsis iki 1963 m. pabaigos.

Pirmoji rugiapiūtė

Rugiapiūtės komandon rikiuojies,
Spaudi dalgį ir leidi žemyn.
Dar minutėmis džiaugsmo naudojies
Ir palengva žengi vis pirmyn.
Žvanga dalgiai, kakta prakaituoja.
Gubos vytis pradėjo išsyk.
Prieky vyrai vienodai mojuoja—
Save raginu: stenkis, nelik.
Štai jau pradalgė baigias pirmoji,
Mano rankoje varpa balta.
Šita varpa—tai duona manoji,
Pirmą kartą paties uždirbta.

Elektrinės statyba

Ekskavatoriai žvanga ir kriokia mašinos,
Jau tuojau asfaltuoti keliai nusities.
Dar pavasarį, ežerui rūsčiai patvinus,
Man teko pabūti statyboje VRES.
Aš mačiau, kaip gyvenvietės pirmos užgimsta,
Palydėjau aš monterius linijos tiest.
Aš mačiau, kaip savivarčių lingės išlinsta,
Kaip kovoja už laiką statytojai VRES.
Kaip naktis neprašyta ateina statybon,
Nušvinta langai: jie ilgai dar neges.
O stulpai, lyg kariai, surikiuoti pratybon,
Greit po tėviškę skleis ryškius žiburius VRES.

V. MOTIEJŪNAS, XI kl. moksleivis

PRIERAŠAS: Pirmasis eilėraštis — tai autoriaus išgyventų minčių aprašymas. Motiejūnas gyvena kolūky ir vasarą talkininkauja kolūkyje. Mūsų visi moksleiviai nebijo darbo.

Antrasis eilėraštis skirtas garsiosios Lietuvoje elektrinės statybai. Kadangi šios statybos vyksta gretimame Vievio rajone, apie 13 kilometrų nuo mūsų mokyklos, tai moksleiviai ne sykį lankėsi. Baigę vidurinę, dalis abiturientų nori tenai dirbti.

Žaslių Vidurinės mokyklos direktorius
Kaišiadorių rajonas

Cleveland, Ohio

Pašalpinės draugijos banketas, įvykęs balandžio 22, buvo gražus ir sėkmingas visais atžvilgiais, o prie tų pasėkmių žymiai prisideda ir draugijos nariai, šį tą paaukodami. Šį kartą vertingų dovanų atnešė S. K. Maženskų ir J. A. Žemaičių šeimos, ir K. Gardis. Ačiū jiems už dovanas.

Dar vienas mūsų pramogų negeistinas paprotys yra, tai nepirkimas įžangos bilietų iš anksto. Tas, aišku, apsunkina rengėjus. Dar gerai, kad kaip tai mūsų patyrusios šeimininkės nujaučia lankytojų pulsą ir viskuo publiką aprūpina. Bet kartais gali būti ir trūkumų.

Šį kartą banketo gaspadorius J. Eitutis su pasirinktomis šeimininkėmis — N. Botyriene, V. Mockaitiene ir U. Petruliene—visus atsilankiusius svečius puikiai aptarnavo.

-:- -:- -:-

Gegužės 6 dieną LDS 55 kuopa rengia klubo svetainėje dar vieną ir jau paskutinę šį sezoną vakarienę. Ši sueiga kartu yra skiriama ir Leono Prūseios atminimui, paminėjimui jo nuveiktų visuomeninių darbų. Kviečiami dalyvauti ne tik LDS kuopų nariai, bet ir visa vietos ir apylinkės lietuvių pažangioji visuomenė. Pradžia 6 val. vakare, po vakarienės vyks šokiai iki vėlumos.

-:- -:- -:-

Clevelando Meno Choro koncertas, kaip jau buvo pranešta, įvyks gegužės 21 dieną ICA svetainėje, 15901 St. Clair Ave. Koncerto programoje tapo padaryta keletas pakaitimų. Iš, karto buvo nutarta po koncerto tenkintis tik mažais užkandžiais (sandvičiais), tačiau mūsų darbščiosios šeimininkės, kurios, matomai, gerai nujaučia publikos polinkius, sako, kad tuo atsilankiusios publikos nepatenkinsime; reikia turėti prie koncerto ir pilnus pietus prieinama kaina. Todėl visa koncerto programa bus sekama: svetainė bus atdara nuo 12 val., nuo 1 iki 4 val. bus svetainėje paruošti pietūs.

Pageidautina, kad visi, norinti bendrai pietauti svetainėje, atsilankytų bent kiek prieš 2 val. 4 val. prasidės koncertas, o 6 val—šokiai prie Kuzmicko Jr. orkestro.

Kaina: pietūs ir koncertas $2 asmeniui, koncertas be pietų $1.25, šokiai 75c. Tai malonėkite įsitėmyti, daugiau pakeitimų nebus.

Koncertas, matomai, bus gana įvairus. Be choro, kurį jo mokytojas J. Krasnickas turi išmuštravęs iki aukščiausio laipsnio, mes turime visą eilę pirmaeilių solistų, duetų, kvartetų ir kitokių meninių pamarginimų.

-:- -:- -:-

Clevelando korespondentai atostogauja, įskaitant ir Onutę Rodgers. Bet Onutei atleistina, nes tai jos medaus mėnesis, daug ko konstruktyvaus negalima iš jos nei tikėtis.

Kovo 11 dieną turėjome gražias ir svečiais skaitlingas vestuves, ir su ta diena netekome Onutės Rodgers, bet turime Onutę Salin. Linkime jai ir jos draugui Andriui geriausio jų gyvenime pasisekimo, o kartu—vėl imtis už plunksnos.

Bet kaip su kitais korespondentais, kokios jų nerašymo priežastys? O mokančių rašyti turime nemažai. Mūsų Ohio skyrius būtų daug patrauklesnis, jei jame tilptų ne vieno ar dviejų, bet keliolikos korespondentų nors ir trumpi pranešimai. O tai būtų galima įvykinti, kaip man rodosi, visai be didelių pastangų. Ką sakote, atostogautojai? *J. Žebrys*

Philadelphia, Pa.

Philadelphijos lietuviai įsitikino, kad kalbos, skleidžiamos pabėgėlių ir kitų visų dabartinės Lietuvos santvarkos priešų, būk Lietuvoje nėra lietuvių ir būk lietuvių kalba, literatūra ir menas naikinama, neturi tiesos. Tie, kurie matė paveikslus balandžio 8-tą, matė chorus, šokėjus, muziką, solistus, chorvedžius, pasipuošusius tautiniais rūbais, dainuojant lietuvių liaudies dainas. Jie ne tik dainuoja Lietuvoje, bet jų dainas girdi ir kitos šalys.

Pabėgėliai galėtų įsitikinti, kad per dvidešimtmetį Lietuva prisilavino, išaugklėjo gražaus jaunimo. Buvę Smetonos laikais solistai ir pabėgę užsienyje lai pamato, kad Lietuva jų turi gerų ir su gerais balsais.

Mainierių pirmo distrikto prezidentas J. Lippi, kuris buo apkaltintas pereitais metais imantis dolerių, kad palaikius darbininkus nuo kovos lauko su Knox Coal kompanija, gavo sutikimą apeliuoti į aukštesnį teismą. Knox kompanijos pareigūnai, kurie irgi buvo kaltinami peržengę Taft-Hartley įstatymą, paliuosuoti nuo kaltinimo.

Jau virš trijų tūkstančių yra nubausta tų, kurie mėto išmatas gatėse. Keli šimtai laukia bausmės. Miesto pareigūnai sako, kad nusikaltusiems bausmė bus padidint. Jie sako, kad jie nori Philadelphijos miestą padaryti švariu ir apvalyti nuo popiergalių. Manau, darbas bus nelengvas.

Lawrence administracija kaltinama, kad nesuteikia finansinės paramos knygynų palaikymui. Apšietą mylinti sako, kad šimtai miestų ir miestelių Pennsylvanijos valstijoje neturi tik todėl, kad valstija nekreipia domės į šį taip svarbų apšvietos darbą.

1863-čiais metais liepos pradžioje prie Gettysburgo Pilietinio karo laikais įvyko didelis mūšis. Mūšį laimėjo šiauriečiai.

Dabar prie Gettysburgo yra Nacionalis parkas, kuris užima 24,460 akrų. Jame 1,296 paminklai su virš trijų šimtų patrankų ir 38-nių mylių apkasų. Pradžioje Pilietinio karo šiauriečiams nesisekė. Lincolnas atsišaukė į liaudį savanorių. Lincolnas reikalavo 75,000, atsiliepė 300,000. Negrai stojo Lincolno pusėn ir greitu laiku sudarė armiją iš 186,000. Karas baigėsi šiauriečių pergale. Vergija buvo panaikinta, nors nepilnai.

Ir buvęs šalies prezidentas Eisenhoweris čia apsigyveno ant didelio ūkio. Ši vieta skaitlingai lankoma turistų.

Valstijos įstatymų leidėjai Harrisburge nusibalsavo pakelti savus iškaščius trimis tūkstančiais dolerių metams. Jie nepamiršo savų pensijų. Įstatymų leidėjai pasikėlė senatvės pensiją: išbuvusiam dvejus metus ir sulaukusiam 50-ties metų pridėta nuo $25 iki $80.50 mėnesiui, nepaisant ar jis dirbs ar nedirbs. Na, o paprastam darbininkui, norinčiam gauti pensiją, reikia turėti 65 metus. Piliečių pasipiktinimas didelis, bet tai nieko negelbės.

National Maritime unijos nariai atsisakė peržengti pikieto liniją streikuojančių Danijos prieplaukų darbininkų. Danijos laivus pikietuoja, sakoma, New Yorko ir Londono prieplaukose.

Jau penkios savaitės kaip streikuoja Yellow kompanijos taksikebų vairuotojai. Per šį laikotarpį vedamos derybos neduoda pasekmių. Streikuojančių darbininkų pamatinis reikalavimas yra, kad kompanija nesamdytų "part-time" darbininkų. Jie nori, kad šis darbas būtų duodamas tiems, kurių diena nedirbama arba dienos darbas jau pasibaigė, kad padarius žmoniškesnes įplaukas. Kompanija su tuo nesutinka. Yra ir kiti keli reikalavimai. Streikui vadovauja lokalas 156.

Reading kompanija pasirašė sutartį su National Maritime unija dviem metam su pakėlimu algos. Sutartis apima Philadelphiją, New Yorką ir Wilmingtoną. Sutartis apima pečkurių ir inžinierių šakos darbininkus. Jų dienos uždarbis bus $22.83. Senas kontraktas pasibaigė su balandžio pirma diena.

Inžinierių lokalas 542 veda derybas, reikalauja 10-ties c. valandai pakėlimo. Senas kontraktas pasibaigė su gegužės pirma diena. Lokalas atstovauja 5,000 darbininkų. *Pilietis*

Point Pleasant, N. J.

Šis miestelis ir pakraštys yra gražiausias Atlanto vandenyno pamarys. Penkiolikos mylių pakraštys — baltojo smėlio. Tinkąs pasimaudyti ir įvairių įstaigų pasilinksminimui. Kanalas jungia įlanką su Manasquano upe. Šimtai žmonių žvejoja. Kas nori kitaip laiką praleisti ,tai yra įstaigų ir įrengimų; kas nori ramiai laiką praleisti, ir tiems gera vieta. Tie, kuriems jau nebereikia dirbti, gali už prieinamą kainą nusipirkti namelį. Taksai maži. Pavieniai gali už prieinamą kainą pasinuomoti kambarius. Vieta randasi 65 mylios nuo New Yorko ir 70 mylių nuo Philadelphijos, tai tarp dviejų didmiesčių. Netoli yra nemažai ir mažesnių miestelių.

Jau nemažai lietuvių senesniojo amžiaus čia apsigyveno. Susiorganizavo ir LDS 14 kuopa, gyvuoja ir LLD 67 kuopa.

Mūsų pamario žmonės su sveikata nesiskundžia. Kaip ir visur, pasitaiko susirgimų sloga, bet, bendrai, pas mus oras geras, švarus.

Prieš kiek laiko K. Dzevečka parvežė dipuką. Padiskusavus ir pareiškus nuomones, dipukas jam pagrasino: "Ponas, būk atsargus, nes gali neparvažiuoti namo."

Kada Dzevečka išėjo iš parengimo, tai rado automobilio visas keturias padangas supiaustytas. Taip dipukas jam "atsimokėjo" už parvežimą—padarė apie $100 nuostolio.

Netenkame poros gerų žmonių, tai Zalinų. Jie nusipirko namą Lake Worth, Fla., tai dabartinį Thomas River parduoda ir išvažiuos į saulėtą Floridą.

J. Griciūnas

So. Boston, Mass.

IŠ MASS. MOTERŲ SUVAŽIAVIO

Balandžio 16 d. Lietuvių Piliečių Klube, 318 Broadway, So. Bostone, įvyko Mass. valstijos moterų sąryšio konferencija. Suvažiavimą atidarė organizatorė H. Tamašauskienė. Į mandatų komisiją paskirta V. Kvietkienė ir N. Grigaliūnienė. Konferencijos pirmininke išrinkta H. Tamašauskienė. Pirmininkė pakvietė delegates atsistoti minutės pagarbai mūsų mirusio veikėjo Leono Prūseikos.

Mandatų komisija raportavo, kad dalyvauja 19 delegačių ir dvi valdybos narės. 1960 m. konferencijos protokolas perskaitytas ir priimtas, kaip parašytas.

Delegatės raportavo iš savo kolonijų. Po to sekė diskusijos.

Mass. valstijos apskričių piknikas įvyks sekmadienį, birželio 18 d., Maple Park, Methuen'e. Nutarta piknike turėti moterų stalą. Į stalo komisiją apsiėmė M. Uždavinis, iš Norwoodo ir K. Čereškienė, iš Montello. Prašome drauges ir draugus aukoti moterų stalui.

Rezoliucijų komisijon išrinkta K. Čereškienė ir G. Shimaitis. Pagamino tris rezoliucijas. Vieną smerkiant reakcinę John Birch Society, kitą prieš diskriminaciją, negrų, trečią už taiką pasaulyje.

Buvo pasimokėjimas metinių duoklių ir gauta suvažiavimui aukų. Paaukota pinigų geriems tikslams. Varde konferencijos tariu širdingą ačiū gaspadinėms už pagaminimą maisto. Valdyboje 1961 metams pasiliko: organizatorė H. Tamašauskienė, iždininkė N. Grybienė ir užrašų raštininkė K. Čereškienė. Dėkui visiems dalyviams.

K. Čereškienė

Baltimore, Md.

Serga

Balandžio 30 d. aplankiau S. Raymondą. Jis buvo skaudžiai susirgęs. Paimtas į ligoninę, kur tuojau jam padarė operaciją. Dabar jau sveiksta ir randasi namie. Pasikalbėjome. Jis pasimokėjo LLD duokles. Būtų gerai, kad ir kiti nariai pasimokėtų, kurie dar to nepadarė.

Linkiu Raymondui pilnai susveikti.

Kp. Sekretorius

SVEIKINIMAS

Gerbiami draugai "Laisvės" leidėjai: Šia proga širdingai sveikinu su Gegužės Pirmąja "Laisvės" leidėjus, bendradarbius, rėmėjus, vajininkus ir jos visus skaitytojus. Taipgi ir Lietuvos visus ten veikėjus, dirbančius dėl gero žmonijos.

Linkiu visiems stiprios sveikatos ir gerų pasėkmių dirbti dėl pasaulio taikos ir geresnio būvio darbininkams. Čia randate čekį sumoje $30. Draugišai *Jonas Smalenskas*, Pasadena, Md.

$394,000,000 SKIRIA NEDARBO SRITIMS

Washingtonas. — Prezidentas Kenedis pasirašė bilių, skiriant $394,000,000 pinigų toms sritims, kuriose viešpatauja didelis nedarbas. Pagalbos reikalus tvarkyti paskyrė W. L. Battą.

Detroit, Mich.

NORI SIMPATIJOS

Šiomis dienomis Detroite laikoma UAW (Automobilių Darbininkų Sąjungos) 25-metinės sukakties konferencija. Dalyvauja 3,000 atstovų iš visos šalies. Šią konferenciją pikietuoja tos pačios sąjungos (unijos) nariai — bedarbiai; jie nešą iškabas įvairiais obalsiais; reikalauja, kad delegatai - atstovai susidomėtų ir rastų būdus grąžinti juos prie darbo, pelnijimo duonos savo šeimoms. Yra apskaičiuojama, kad auto industrijoj yra virš 100,000 išmestų iš darbo. Tai nepaprastai didelis skaičius dėl vienos industrijos.

UAW prezidentas Walter Reuther siūlo konferencijai priimti 30 valandų darbo savaitę vietoje dabar 40 valandų, ir manoma, kad tas praeis. Bet yra skirtinga nuomonė pas atstovus nuo skyrių, lokalų. Daugelis mano, kad būtų daug geriau koveti ir išreikalauti iš samdytojų metinę algą, taipgi reikalauti, kad samdytojai auklėtų atsargos fondą, dėtų vieną nuošimtį (1%) į atsargą, iš kurios būtų mokama darbininkams pensija, kada lieka be darbo. Dar siūloma viena lentelė; 30 valandų savaitė už 40 valandų mokestį, ir išleidimas į senatvės pensiją 60 metų amžiaus, vietoje dabar 65 metų.

Kaip matom, tai pasiūlymai ir reikalavimai yra geri. Linkėtina juos pravesti.

Iškeltas klausimas ir įrodyta, kad šiuo laiku, kada daug darbininkų be darbo, kompanijos darosi didesnius pelnus nekaip bent kada. Pavyzdžiui, 1947 metais buvo pagaminta 4,800,000 automobilių ir trokų, gi 1960 metais jau pagaminta 7,900,000 automobilių ir trokų, bet darbininkų jau arti 6% mažiau, o kainos yra daug aukštesnės negu buvo bet kada pirmiau. Kur tas nesuvedamas skaičius baigiasi?

Bet tuomi pačiu laiku ir auto išdirbėjai - fabrikantai skelbia publikai savo bėdas, paduoda skaičius, kad jie visi turi didelius nedateklius, kai kurių nedateklius siekiąs iki 34 milijonų dolerių. Tokiai padėčiai esant, išdirbėjai gal darys kolektą tarp konferencijos atstovų, kad nors dalinai padengti jų trūkumus...

Dzūkelis

KEANE, N. H.

Žmogžudystė

Vienas vyras nužiūrėjo, kad jo moteris jau turi kitą mylimą vyrą. Naktį, kada ta moteris ir jos mylimasis išvažiavo kur tai, vyras laukė jų. Kai jie sugrįžo, jis keturiais šūviais nušovė moters meilužį.

Šovikas buvo pabėgęs į mišką, bet vėliau policijai pasidavė. Nušautasis paliko savo moterį našle ir vieną vaiką.

Prasidėjo žvejojimo laikas. Bet oras yra šaltas, tai žuvininkai nedaug žuvų pagauna.

Naginiukas

Washingtonas. — JAV vyriausybė susirūpino dėl paskalų Paryžiuje. Valdžios žmonės sako, kad nepaisant De Gaulle pozicijos NATO reikalais, JAV palaikė jo pusę.

Didelė klaida "Laisvėje"

"Laisvės" laidoje balandžio mėn. 25 d., 1961 m., yra įdėtas keturių asmenų paveikslais, kai Lietuvos svečiai - turistai lankėsi Amerikoje. O po paveikslu padėtas štai koks užrašas: "Lietuvos turistai 1960 metais buvo gražiai priimti chicagiečių. Nuotraukoje matome ekonomistą K. Meškauską (kairėje) besikalbantį su chicagiečiais". Tuo tarpu jie yra ne chicagiečiai, bet detroitiečiai! Iš kairės į dešinę: K. Meškauskas (iš Lietuvos), ir detroitiečiai Frank Nakas, J. Valiukas ir George Nausėda.

Ne vien tik New Yorke ir Chicagoje buvo gražiai priimti lietuviai turistai, bet ir Detroite! Ir galiu pasakyt, kad Detroite buvo gražiau ir iškilmingiau pasitikti ir priimti Lietuvos turistai, negu Chicagoje ir New Yorke. Net ir turistai sakė, kad jiems geriausia patiko priėmimas Detroite, nes buvo daug jaunuolių jų pasitikti ir viešbutyje vakarieniaut. Iš kur nors gausite ir daugiau panašių paveikslų iš įvykio su turistais Detroite.

Bet iš kur "Laisvė" gavo tą minimą paveikslą, ir kodėl po paveikslu padėjote tokį užrašą? Dabar dr-gai Nakas, Valiukas ir Nausėda juokiasi, kad jie ne detroitiečiai, bet "chicagiečiai". Nedarykite tokių stambių klaidų.

Balandžio 21 d. koresponcijoje iš Detroito pasakyta, kad M. Masys aukojo $1, o turėjo būti $2.

Mikas Detroitietis

Red. pastaba. Nuotrauka iš Lietuvos mums buvo prisiųsta be jokių parašų, dėl to taip ir išėjo.

Worcester, Mass.

"L" No. 35 korespondencijoje pasakyta, kad sukako penkeri metai nuo apsivedimo Helen Janulytės, turėjo būti **Richardo Janulio.** Atsiprašome. **Red.**

Lawrence, Mass.

Vandalai padarė daug nuostolių miesto ir katalikų Šv. Marijos kapinėse. Išvartė ir sudaužė apie 100 paminklų. Sudaužė Rusell šeimos koplyčią. Nuostoliai dideli. Ir pirmiau vandalai yra padarę žalos kapinėse, bet ne tiek daug.

Iš Merrimack upės ištraukė prigėrusį W. J. Flemingą. Sakoma, kad kovo 26 d. jis iš namų išėjo ir negrįžo. Jis pirmiau sirgo ir buvo Roxbury miestelyje karo veteranų ligoninėje. Gal dėl ligos ir nusikandino.

"L" No. 35 tilpusioje korespondencijoje įvyko klaidų, čia jas atitaisau. Tarp Maple Parko banketo gaspadinių praleistas vardas E. Kralikauskienės; Milvidaitės vardas yra ne Malvina, bet Malina; atsiprašau. Ten buvo pasakyta, kad užsidarė cukraus C. R. Sullivan Co. fabrikas, o turėjo būti cigarų.

Kas dėl perkeliamo banketo iš gegužės 28 d. į gegužės 21 d., kuris įvyks Maple Parke, tai jis bus ne Maple Parko Bendrovės, bet organizacijų metinis banketas. Rengėjai banketą perkelia todėl, kad gegužės 30 d. bus tautiškos parapijos parengimas.

S. Penkauskas

Skaitytojų Pastabos

APIE A. BARANAUSKĄ - EIDUKEVIČIŲ

Antanas Baranauskas-Eidukevičius į Ameriką buvo atvykęs du kartu — antrą kartą prieš pat Pirmąjį pasaulinį karą. Tuomet Europoje buvo labai veiklios socialdemokratų partijos. Savo kalbose jis čia ir agituodavo už socialdemokratinį judėjimą.

Ne visiems Amerikos lietuviams socialistams A. Baranausko kalba patiko. Jis, mat, sakė, kad socialistinė spauda turi būti leidžiama ir kontroliuojama socialistų, darbininkų, o ne privačių asmenų.

Aš, tuomet būdamas socialistu, daviau kuopoje sumanymą, kad LSS Veikiantysis komitetas kontroliuotų visus lietuviškus socialistinius laikraščius. Tuomet prieš mane išstojo daug draugų. Kai kurie jų sakė, būk A. Baranauskas vedąs tarp socialistų suirutę.

Nuo to laiko praėjo daug metelių. Aš jau sulaukiau 76 metų amžiaus, bet mano mintis tuo klausimu nepasikeitė: A. Baranauskas tuomet teisybę sakė.

Vincas Bernotas

Worcester, Mass.

Cleveland, Ohio

Atitaisome klaidą

Kada mirė Plaušienė (Plauš), buvo manyta, kad jos sūnus Albertas stos į LLD 22 kuopą. Taip ir buvo ir rašyta garsinant kuopos susirinkimą "L" No. 33 ir No. 34.

Turime pareikšti, kad jos sūnus **mums nepritaria. Jis nestojo į LLD kuopą, tai buvo mūsų klaida.** Klaidą atitaisome ir Mr. Plauš atsiprašome.

LLD 22 kp. komitetas

Milžiniškos pinigų sumos Amerikos kolegijoms

Stambieji Amerikos kapitalistai gerai įvertina aukštųjų mokyklų svarbą savo interesams. Todėl jie joms negaili pinigų. Paskelbta, kad praėjusiais metais "aukomis" iš įvairių kompanijų, korporacijų bei pavienių kapitalistų 50 kolegijų gavo $283,512,000. Daugiausia paramos teko šioms mokykloms: Harvard universitetui — $37,519,000; Stanfordo universitetui — $18,440,000; Columbijos universitetui — $17,791,000; Mass. Institute of Technology —$17,347,000; Yale universitetui — $16,112,000; New York universitetui — $11,196,000, ir Princeton universitetui — 15,545,000 Kitos netaip garsios mokyklos gavo po mažiau.

Nereikia tuo būdu nė stebėtis, jei mūsų krašto aukštosios mokyklos taip ištikimai propaguoja kapitalistines idėjas. Profesoriai (didelėje daugumoje) nė išsižioti neišdrįsta prieš valdančiosios klasės interesus.

Rep.

HARTFORD, CONN.

MIRUS

Leonui Prūseikai

Reiškiame gilią užuojautą jo giminėms ir draugams

ALDLD Moterų Klubas	F. Ramanauskas
Laisvės Choras	L. ir J. Žemaičiai
M. V. Staugaičiai	L. ir M. Butkevičiai
P. ir O. Žilinskai	M. ir J. Lukštai
V. ir J. Kazlau	J. Beržinis
V. Klibinčkai	A. Gesslir
A. Latvėnai	A. Jurkevičienė
A. ir J. Barnett	O. Giraitienė
V. ir J. Vasiliauskai	J. Lagauskai
A. Klimas	Sabaliauskienė
B. Gailiūnai	A. Dagilienė
J. Kazlauskas	J. ir O. Šilkai
O. Visockienė	

SO. BOSTON, MASS.

Mirus

Leonui Prūseikai

Mūsų visų širdingiausia pagarba atminčiai to didžiojo darbininkų klasės vado, kuris visą gyvenimą pašventė dirbančiųjų gerovei.

S. ir J. Rainardai	Mary Paurienė
M. ir K. Kazlauskai	P. Žukauskienė
J. Sinkevičius	Eva Lekienė
P. ir A. Gasper	R. ir B. Čiuberkiai
J. Petruškevičius	G. ir V. Kvetkauskai
H. Tamašauskienė	Dr. ir Elzb. Repšiai
Elenora Belekevičienė	F. Dambrauskas

Rochester, N. Y.

"Laisvės" Auksinio Jubiliejaus Banketas

Šį šeštadienį, Gegužės-May 6 d., 6-tą valandą vakare, įvyks šaunus banketas paminėjimui "Laisvės" auksinio jubiliejaus bei 50 metų sukakties kai "Laisvė" gyvuoja.

Banketas bus laikomas Gedemino svetainėje, 575 Joseph Ave. Vakarienė $1.50 asmeniui

Kviečiame visus atsilankyti, pasivaišinti ir linksmai laiką praleisti. Tuo pat kartu paremsite ir laikraštį "Laisvę" jos ilgų metų egzistavimo proga.

RENGĖJAI

Worcester, Mass. Pavasarinis Koncertas

Rengia Aido choras, Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos salės naudai

Aido choras, vadovaujamas Jono Dirvelio

Įvyks Sekmadienį, Gegužės 7-tą d. Pradžia 2-rą v. popiet

Bus Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott Street, Worcester, Mass.

Kiti dalyviai programoje:

Montello Vyrų Dailės grupė, vad. Al. Potsus

Solistai, duetistai: Irene Janulienė, Albinas Daukšys, Richardas Janulis

Maloniai kviečiame visus atsilankyti. *Rengėjai*

Laiškas iš Lietuvos

JUOZUI KAIRIUI,
BROOKLYN, N. Y.

Gerbiamas Juozai!

Esu dėkingas, gavau nuo jūsų laišką, kuris sutapo su istorine data. Ta diena, kai atnešė man jūsų laišką, pas mus Tarybų Sąjungoje buvo iškilminga, nes tą dieną tarybinis žmogus pirmas pasaulyje pasiekė kosmosą, apskriejęs visą Žemės rutulį, laimingai sugrįžo atgal į Žemę. Ta data, 1961 metų balandžio mėnesio 12 diena, bus įrašyta į žmonijos istoriją. Tą dieną visi pas mus pažangieji žmonės, kas jie bebūtų: inteligentai, moksleiviai, darbininkai ar valstiečiai — visi spietėsi prie radijo imtuvų klausytis pranešimo apie kelionę ir sugrįžimą iš kosmoso tarybinio kolūkiečio sūnaus Gagarino.

Šis istorinis įvykis primena pranašumą socialistinės santvarkos mokslo. Kai carinei Rusijai reikėjo pastatyti didesnį namą arba per upę tiltą, tai reikėjo ieškoti vokiečio inžinieriaus. Dabar Tarybų Sąjunga parodė visam pasauliui, ką gali tarybinis inžinierius ir technika, ne tik namus ir tiltus pastato, bet pastato oro laivus ir galingas jam pasiųsti raketas.

Gana apie tai, dar keletą žodžių apie mūsų apylinkę. Dabar galima sakyti, kad pas mus visa gamta keliasi iš žiemos užmigimo, medžiai sprogsta, visi paukščiai jau sugrįžo iš šiltų kraštų ir sukasi lizdus. Taip ir mes seneliai, praleidę niūrias žiemos dienas, sustiprėjom, saulės šilumos skatinami krutame po sodą aplink medelius ir žolynus. Taigi aš, džiaugdamasis atgimusiu pavasariu, turiu jums padėkoti už laišką, kurį ką tik gavau, ir už visus kitus ankstyvesnius laiškus, iš kurių vienas man daug padėjo revoliucijos perversme. Už viską tariu širdingą ačiū, ačiū! Labai linksma darosi, kai gaunu laišką, jaučiuosi širdyje, kad ir aš dar gyvenu, kad ir mane dar atmena, labai liūdna, kai jautiesi atskirtas. Leiskite, gerbiamas Juozai, jums palinkėti pasisekimo jūsų sumanymuose, o ypač geros sveikatos, kad tektų dar mums asmeniškai susitikti.

Su pagarba,
O. P. Samulioniai

1961-IV-16

ĮDOMIAI ATOSTOGAVO

Aidiečių "Zaporožietis" —susitikimų vieta. Svečių buvo iš arti ir toli. Netikėtai padavė dešinę Vincas Guris. Jis sakė, jog šiemet žiemą gerai praleidęs Arizonoje, Californijoje ir Meksikoje. Meksikoje buvęs keliais atvejais. Matęs ten daug įdomaus ir "bull fight". Kova tarpe kankinio ir kankintojo esanti intriguojanti.

Vincas atrodo saulės gerokai nubučiuotas -nuspalvintas. Kelione visapusiškai patenkintas.

Kaimynas

PARCELS TO RUSSIA

Siųskite maisto, medžiagų, arba bile ką jūs norie, į Rusiją per mūsų seną, patikimą ir patyrusią organizaciją. Greitas ir mandagus patarnavimas. Muitas ir kiti mokesčiai apmokami čia. Jūsų giminėms nereikia nieko mokėti. Klauskite kainų sąrašo.

USAM CORPORATION

104 W. 29th St., New York 1
Tel. CHickering 4-7898

PETRAS NORKUS

Balandžio 16 dieną San Francisco mieste mirė Petras Norkus, turėdamas 81 metus amžiaus. Palaidotas bal. 19 d., Cypress Lawn, Colma, Calif.

Petras Norkus buvo senas Pittsburgho gyventojas. Gimęs Lietuvoje, Šeduvos apylinkėje, 1880 m. 12 metų būdamas jau mokėsi siuvėju ir visą gyvenimą tuo amatu vertėsi.

Iš Lietuvos Petras atvyko tiesiai Pittsburghan 1899 m. Tada jo sesuo Antanina Keseliauskienė ten gyveno ir savo brolį atsikvietė.

1903 metais jis vedė Agotą Karinauskaitę ir gražiai su ja išgyveno 58 metus. Išaugino ir išmokslino dukterį Elzbietą ir sūnų Arturą (Elzbieta Gasiūnienė mirė 1945 m. Brooklyne).

Petro ir Agotos sūnus Arturas, pastoviai apsigyvenęs San Francisco mieste, kvietė tėvus persikelti gyventi į San Franciscą. Taip jie ir padarė. Nuo 1947 m. jau San Francisco mieste gyveno ir džiaugėsi, kad jiems naujoje vietoje labai gerai sekasi.

Tenka pasakyti, kad abu Norkai buvo nuolatiniai "Laisvės" skaitytojai nuo pat pirmojo "Laisvės" numerio. Abu pažangiųjų organizacijų nariai. Jie Pittsburghe aktyviai dalyvaudavo pažangiečių veikime, kiek tik jiems gyvenimo sąlygos leisdavo. Jų vaikai taipgi aktyviai dalyvaudavo.

Petras Norkus buvo vienas pirmųjų Pittsburghe lietuvių, kurie pradėjo ten pažangiąsias draugijas kurti. Jis buvo vienas Laisvės Draugijos kūrėjų. Vėliau toji draugija persiorganizavo į Aukščiausią Prieglaudą Lietuvių Amerikoje.

San Francisce Petrui mažai beteko veikime dalyvauti, nes sveikata pradėjo eiti žemyn ir taip bal. 16 d. užgeso jo gyvybė.

Paskutinį patarnavimą atlikti ir atsisveikinti su savo draugu į šermeninę susirinko beveik visi vietos pažangieji lietuviai. Šermeninėje apie jo gyvenimą pakalbėjo J. Gasiūnas, atvykęs iš New Yorko. Krematorijoje kalbėjo S. Karosienė.

Dideliame liūdesyje liko jo žmona Agota, sūnus Arturas ir jo žmona Olga, anūkai Nadine ir Arthur, žentas Jonas Gasiūnas, nemažai kitų giminių ir draugų.

J. G.

Svečias iš Lietuvos— Leonas Vladimirovas

Apie mėnesį laiko mūsų šalyje praleido keturi Tarybų Sąjungos bibliotekų darbuotojai susipažindami su JAV bibliotekomis. Jie buvo Washingtone, Bostone, Chicagoje, Niujorke ir kituose miestuose. Delegaciją sudarė sekami asmenys:

Nikandras Gavrilovas, TSRS kultūros ministerijos atstovas.

Irina Bagrova, Lenino vardo bibliotekos Maskvoje darbuotoja.

Viktoras Barašenkovas, Leningrado Šaltykov-Ščedrino vardo bibliotekos direktorius.

Leonas Vladimirovas, Vilniaus Valst. Kapsuko vardo universiteto bibliotekos direktorius, docentas ir katedros vedėjas.

Šiuos žodžius rašančiam teko susitikti ir ilgiau pasikalbėti su L. Vladimirovu, kuris, beje, buvo atvykęs, ir į Aido choro statomą spektaklį balandžio 30 d. Tarpaktyje, svečias šiltai pasveikino aidiečius, taipgi visą publiką, pažadėdamas parvežti savo įspūdžius į Lietuvą ir ten žmonėms juos perduoti.

JAV lietuviams turistams, kurie lankėsi Lietuvoje ir buvo užėję į Vilniaus universitetą, L. Vladimirovas pažįstamas, nes jis juos po universiteto sales ir po biblioteką vedžiojo, jiems dalykus dėstė.

Tai labai įdomus žmogus — mokslo srity darbuotojas. L. Vladimirovas gimė Telšiuose, augo ir mokėsi Šiauliuose ir Šilutėje, prieš karą baigė Kauno universiteto humanitarinių mokslų fakultetą.

Karo metu buvo pasitraukęs į Tarybų Sąjungos gilumą, ten įstojo į 16-ją (Lietuvišką) diviziją ir į Lietuvą grįžo, mušdamas fašistinį priešą. 16-oji divizija padėjo išlaisvinti ir Šiaulius, kuriuose Leonas rado savo senutę motiną. Jo žmona karo metu gyveno Kaune.

Turi dvi dukteris ir sūnelį. Vyriausioji duktė taipgi baigusi Universitetą ir yra bibliotekininkė Kaune — eina tėvo pėdomis.

L. Vladimirovas dažnai pasirodo Lietuvos spaudoje su straipsniais. Bet tai ne viskas: jis rašo stambų veikalą — "Knygos istorija". Vienas tomas jau baigtas.

—Surinkau medžiagą didokam straipsniui apie Prūsų Lietuvą, — sako svečias, — apie tai, kaip Prūsų Lietuva padėjo lietuvių tautiniam atgimimui Didžiojoje Lietuvoje.

—Kaipgi jums patiko mūsų šalis, — paklausiau svečią.

—Daug įdomių dalykų matėme, bet įspūdžiai per daug dar švieži, pirmiau turi "susitupėti", o tik tuomet galėsiu plačiau pasisakyti.

Atvykęs pamatyti aidiečių statomos operetės "Zaporožietis už Dunojaus," L. Vladimirovas susipažino su daugeliu lietuvių.

— Labai įdomiai, labai linksmai praleidau šią dieną, — vakare prieš išsiskiriant atsisveikindamas tare svečias—Tai kupina smagių įspūdžių, atmintina diena, praleista su tautiečiais, nepamirštančiais savo kalbos, savo tautos, savo gimtojo krašto.

Tarybinė delegacija Niujorke buvo apsistojusi Lancaster viešbuty. Ji grįžo į Tarybų Sąjungą gegužės mėn. 2 d.

Ns.

Iš Gegužės Pirmosios demonstracijos Niujorke

Pirmadienis buvo tikrai prasta, nemaloni diena: per visą dieną lijo ir pusėtinai šalta buvo. Aš jau buvau pradėjęs manyti, jog Gegužės Pirmosios šventė visiškai nebebus švenčiama Washingtono aikštėje Niujorke. Ir kas gi norės tokiame ore (46 laipsnių) šalti! Todėl pusėtinai nustebau, kai jau gerokai po keturių atsidūriau Washingtono aikštėje. Jau radau gana daug žmonių. Na, o paskui jų dar daugiau susirinko. Demonstracijoje dalyvavo keletas tūkstančių kovingų niujorkiečių.

Šūkių matės daug. Vyriausiais buvo: "Taika ir nusiginklavimas", "Lygybė dabar", "Vykdykite teisių bilių", "Šešių valandų darbo diena", "Šalin rankas nuo Kubos!"

Buvo gerų kalbėtojų, daug gerų, smarkių kalbų pasakyta. Buvo ir dainų. Labai graži jaunuolių grupė su garsiomis dainomis demonstracijos programą atidarė. Vėliau šauniai dainavo mišrus jaunimo ir senesnių philharmoniškas choras. Užbaigė tas pats jaunimo choras, įtraukęs i masinį dainavimą ir publika.

Priimta rezoliucijų.

Bet susirinkime buvo triukšmadarių. Ju ten radosi net kelios gūžtos. Aišku, kad jie buvo suorganizuoti ir pasiųsti demontraciją išardyti. Jie bliovė, jie staugė, jie pertraukinėjo kalbėtojus. Jie staugė net ir tada, kada jaunuoliai gražiai dainavo.

Policija staugliams staugti netrukdė. Matyt, tai buvo policijos patvirtintas planas. Juk jeigu tie chuliganai nebūtų turėję policijos pritarimo, tai juk nebūtu drisę triukšmauti. nes būtų buvę paimti ir "išprašyti" laukan. Matote, kaip yra: Nors Gegužės Pirmosios Komitetas turėjo iš policijos ir parkų departmento leidimą susirinkimą Washingtono aikštėje laikyti. bet tas mažai tegelbėjo. Nėra jokios teisybės. Darbo žmonės nebegali šiame didmiestyje ramiai nei savo šventę beatšvęsti.

Rep.

OZONE PARK, N. Y.

LLD 185 kp. susirinkimas įvyks gegužės 10 d., 7:30 val. vakare, Laisvės salėj. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Po susirinkimo bus diskusijų, įvadą darys drg. Kazlauskas. Taigi, įdomaujanti ir ne nariai galite dalyvauti.

Kp. Valdyba

Aido Choras

Aidiečiai prašomi visi susirinkti į pamoką gegužės 5 d. Pasilsio dar negalime imti, nes esame pasižadėję artimu laiku dalyvauti trijose programose:

Gegužės 13 d. dainuosime latvių koncerte, N. Yorke.

Geg. 21 d. vaidinsime operetę "Zaporožietis už Dunojaus" Waterburyje, Conn. Valdyba

MEKSIKOJE IŠVAIKĖ KUBOS PRIEŠUS

Tepic, Meksika. — Čionai Kubos priešai buvo surengę gatvėje prakalbas. Meksikiečiai užklupo juos, akmenimis mėtė. Kubos priešai turėjo išbėgioti ir slėptis į namus.

Iš Lietuvių Namo Bendrovės šėrininkų suvažiavimo

Lietuvių Namo Bendrovės šėrininkų suvažiavimas įvyko balandžio 29 d., savame name, Ozone Park, N.Y.

Suvažiavimo pirmininku išrinktas Walter Keršulis, pagelbininku — Povilas Bečis, sekretorium — Kazys Nečiunskas.

Už visus Bendrovės direktorius raportavo Bendrovės prez. W. Keršulis. Sakė, kad Bendrovės reikalai gerai stovi, finansiniai verčiamės taipgi neprastai. Direktoriai laikydavo susirinkimus kas antrą ar trečią mėnesį. Vice prez. St. Titanis raportavo apie namo stovį, kad turėjo tam tikrų pataisymų ir visas darbas veltui atliktas. Raportą suvažiavimo dalyviai vienbalsiai užgyrė.

Apie finansinį Bendrovės stovi raportavo J. Gasiūnas. Perskaitė certifikuoto akauntanto Bernardo Ades už 1960 metus raportą, kuris rodo, kad 1960 m. Bendrovė išsivertė neprastai, dar ir apie keturis šimtus dolerių pelnė. Po paklausimų ir pastabų raportas vienbalsiai priimtas.

S. Sasna raportavo, kad suvažiavime dalyvauja šimtas šėrininkų, kurie atstovauja 303 nuosavus šėrus ir 1,640 įgaliojimų (proxies), viso 1,943 šėrus.

Povilas Venta pasiūlė sekamus kandidatus, kurie vienbalsiai buvo išrinkti į direktoriatą: W. Keršulis, S. Titanis, P. W. Jones (Višniauskas), K. Nečiunskas, J. Kalvaitis, S. Griškus, K. Balčiūnas, Geo. Bernotas, W. Brazauskas, J. Grybas ir W. Mikulėnas.

Suvažiavimą sveikino su aukomis sekami: J. Ragauskas, Shelton, Conn., $5; po $2: K. Degutis, Hialeah, Fla.; L. Kavaliauskaitė, Ozone Park, N. Y.; A. ir P. Mickevicz, Cranston, R. I.

Suvažiavimo metu šeši šėrininkai dovanojo savo šėrus laikraščiui "Laisvei". Pirmiau apie pusšimtis šėrininkų taipgi dovonojo savo šėrus "Laisvei".

Skaitytas sveikinimas J. Ragausko, iš Shelton, Conn., kuris kiek pirmiau savo šėrus paaukojo Namo Bendrovei, įsirašė į Bendrovės Garbės Narius pasimokėdams šimtinę, o pastaruoju laiku paaukojo laikraščiui "Laisvei" savo paskolą su nuošimčiais $325. Viso jis paaukojo $625.00.

Suvažiavimas baigtas pakilusiu ūpu. Suvažiavimo dalyviai buvo skaniai pavaišinti.

Dalyvavo keletas iš toliau atvykusių šėrininkų—Deltuva iš Baltimorės, Šimaitis ir Raila iš Brockton, Mass.; keletas iš New Jersey valstijos ir V. Andrulis iš Chicagos. Jis paaiškino apie Chicagos pažangiųjų lietuvių veiklą ir kovą su jų priešais.

J. G.

Dar apie "Zaporožietis už Dunojaus" operetę

Kaip jau žinoma, kad sekmadienį, balandžio 30-tą d. Brooklyne buvo suvaidinta operetė "Zaporožietis už Dunojaus", kurią suvaidino mūsų Aido choro vaidintojai. Vaidinimas jau buvo aprašytas, taigi, tik dar prisieina pasveikinti mūsų aktorius už tai, kad jie šį sykį vaidindami bei dainuodami ištarė labai aiškiai žodžius. Ir aš kalbu ne iš peties. Mat, Juozas Aleksaitis nurekordavo visos operetės vaidinimą ir magnetofonas parodo, kad žodžiai aktorių, solistų ir choro labai aiškūs. Šitos operetės rekordą ne sarmata bus ir į Lietuvą pasiųsti. Draugas Aleksaitis sako, kad taip ir padarys.

Beje, būtų gerai pasikviesti Aleksaitį, kad jis pergrotų visą operetę mūsų vaidintojams, tai patys persitikrintų kaip jų balsai skamba. Manau, kad mes taip ir padarysim.

Draugui Aleksaičiui širdingas ačiū, kad jis įdeda tiek daug darbo nurekordavimui mūsų vaidinimų.

Mums, Aido Chorui, ir visiems taipgi yra labai džiugu, kad chore randasi, arba išaugo tokie puikūs dainininkai kaip Augustinas Iešmanta, Elena Brazauskienė, Nelie Ventienė, Aleks. Velička ir Tadas Kaškiaučius, niuvarkietis, kuris padeda mums vaidinimuose. Pamanykim, kad mes savo spėkomis suvaidinom tokią operetė kaip "Zaporožietis už Dunojaus". Prie to mes turime savo chore piešėją V. Kazlauską, kuris piešia mūsų estradai scenerijas, grimuotoją šių žodžių rašytoją ir daug kitokių meno veikėjų. Taigi, labai smagu, kad choras yra turtingas įvairiais veikėjais.

Prie progos reika padėkoti visiems Aido choro rėmėjams ir visai publikai, kuri lanko mūsų parengimus. Jūs, mielieji, remiat mus, o mes stengiamės duoti jums gražų meną. Tai už tai ir sekasi viskas gerai.

Širdingas ačiū visiems.

Jonas Juška,
Aido choro sekretorius

Sako: "Kubos žmonės eina su Castro"

Pirmadienį į New Yorko Internationai lėktuvų lauką atskrido iš Kubos jos keleivinis lėktuvas su 61 keliauninku ir 11 žmonių įgulos. Paprasti žmonės, daugumoje Jugtinių Valstijų gyventojai, sakė, kad Havanoje buvo ramu, kad jie nejautė invazijos, tik telefonais nebuvo galima kalbėtis, nes juos buvo pilnai perėmus į savo kontrolę vyriausybė.

H. A. Dolansky, kanadietis, iš Montrealio, sakė, kad kubiečiai remia Castro vyriausybę, o ypatingai, po to, kai "nežinomi" lėktuvai bombardavo Kubos miestus.

Kitaip kalbėjo japonas K. Kawamura, Asahi dienraščio korespondentas iš Tokio. Šis pasakojo, būk jis "daug patyrė", nes kubiečiai jį palaikę už kinietį. Jis tik vienas buvo "daug žinąs" ir pasakojo būk nakties laiku "girdėjo šaudymus" gatvėse, kad būk Castro "uždarė bažnyčias". Jis kartojo tą, ką sako ir kiti propagandistai.

Paieškojimas

Ieškau tetos Vandos Milauskaitės-Mahen, d. Antano. Iki 1961 m. gyveno Philadelphijoj. Tikslaus jos adreso nežinau. Mano adresas:
Klaipėda
Apkasų g-vė, Nr. 7, b. 4
Žigaraitė Vida
Lithuania, USSR

LLD 1-osios kp. Nariams

Susirinkimas įvyks gegužės 12-os vakaro 7:30 Kult. Centre. žinios iš konferencijų ir kt. reikalai. Visus prašome atvykti ir naujų atkviesti. Valdyba

PRANEŠIMAI

OZONE PARK, N. Y.

LLD 185 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės (May) 10 d., 7:30 val. vakare, "Laisvės" salėj. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

Po susirinkimo bus diskusijos. Įvadą padarys drg. Kazlauskas. Įdomaujantieji diskusijomis ir nenariai galite dalyvauti. Kp. valdyba (36-37)

BALTIMORE, MD.

Gegužės 14 d. ALDLD 25 kuopa rengia pikniką pagarbai motinoms skirtą dieną. Vieta—P. ir K. Kuprių sode, Annapolis Junction, Maryland. Lankiausi pas Kuprius ir patyriau, kad stropiai ruošiasi prie šio gražaus parengimo.

Kelrodis: Geriausia važiuoti Baltimore - Washington Expressway iki Annapolis Junction, į dešinę važiuot 1½ mylios iki geležinkelio, sukti į kairę, pirma gatve vėl į kairę, antram name bus pikniko vieta. P. Paserskis (36-37)

ELIZABETH, N. J.

Trys svarbūs susirinkimai: L. D. P. Klubo, LLD 54-os kuopos ir LDS 33-ios kuopos įvyks sekmadienį gegužės (May) 7 d., pradžia 2-ą val. popiet, 408 Court St.

Klubo susirinkimas bus 2-ą val. popiet, o kiti seks po klubo. Kviečiame visus minėtų organizacijų narius dalyvauti ir prašome atsivesti ir naujų narių į minėtus susirinkimus. A. K. (36-37)

PHILADELPHIA, PA.

LLD 10 kuopos susirinkimas įvyks gegužės (May) 12, svetainėj 1150 N. 4th St. Prasidės 7.30 vakare. Visų kuopos narių svarbi pareiga yra atsilankyti į šį susirinkimą, nes turėsime svarbių reikalų aptarti organizacijos naudai. Taipgi meldžiu dar neužsimokėjusius narius už 1961 metus duokles užsimokėti ir vėl gauti šių metų laidos įdomias knygas. Užrašų sekr. J. K. (36-37)

WORCESTER, MASS.

ALDLD 11 kuopa gegužės 23-24 dienomis rengia "Rumage sale" — senų daiktų išpardavimą. Kurie turite senų bei apnešiotų drabužių, turite progą juos iš namų atvežti į Lietuvių svetainę, 29 Endicott St. Komitetas (33-34)

OZONE PARK, N. Y.

LDS 13 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, gegužės 3 dieną, 7:30 vakare, 102-02 Liberty Ave.

Svarbu, kad šiame susirinkime visi nariai dalyvautų. Išgirsite naujų pranešimų iš Centro valdybos.
Prot. sekr.

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Moterų Apšvietos Klubas rengia šaunią vakarienę ir žaismių vakarą. Įvyks gegužės (May) 7 d., LDS 160 kuopos name, 1024 Beaver Ave. Tikietas $1.50. Vakarienė bus duodama 6 val. Patyrusios gaspadinės pagamins skanią vakarienę.

Kviečiame visus atsilankyti linksmai laiką praleisti. Dėl žaislų bus išduota daug gerų dovanų.
Rengimo Komi., O. R. (35-36)

OZONE PARK, N. Y.

Lietuvių Namo Bendrovės direktorių susirinkimas įvyks pirmadienį, gegužės 8, savame name, 102-02 Liberty Ave. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi direktoriai kviečiami dalyvauti. Sekr. K. Nečiunskass

BROCKTON, MASS.

Moterų Apšvietos Draugystė Birutė turės vakarienę šeštadienį, gegužės (May) 6 d., vakare, Lietuvių Tautiško namo apatinėje salėje.

Bus muzika šokiams ir gera vakarienė. Kviečiame visus atsilankyti. Rengėjos (36-37)

COSMOS TRAVEL BUREAU
Skelbia
EKSKURSIJĄ į LIETUVĄ

APŽIŪRĖK MIESTUS—
APLANKYK GIMINES.
Specialios grupinės ekskursijos ruošiamos lėktuvais arba laivais.

Speciali Kelionė
su M. S. BATORY
Į LENINGRADĄ
Liepos 11, 1961

Vietų skaičius ribotas.
Reikia rezervuotis iš anksto.

Mes taip pat padedam atkeliauti jūsų giminėms iš USSR

Smulkmenų ir pilnesnių informacijų rašykite arba skambinkite
Telefonas CIrcle 5-7711

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.
45 West 45th Street
New York 36, N. Y.